

Scan

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน
กรณีศึกษาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

พันจ๋าโทเสถียร สายกันดก

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**A Study of Income Change of Farmers under the Assets Capitalization Policy
A Case Study of Detudom Land Reform Beneficiaries, Ubonratchathani Province**

CHIEF PETTY OFFICER SECOND CLASS Sathian Saikandok

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรในโครงการแปลงสินทรัพย์
เป็นทุน กรณีศึกษาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อำเภอ
เดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้ศึกษา พันจ่าโทเสถียร สายกันตก **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรหลังจากเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน รวมถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการ ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเฉพาะผู้ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ยังคงมีหนี้เงินกู้ค้างเหลืออยู่กับธนาคาร ณ 31 มีนาคม พ.ศ.2551 (ปีบัญชี2550)

การศึกษานี้ได้ข้อมูลข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและข้อมูลทุติยภูมิจากส่วนงานต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบด้วยเทคนิควิเคราะห์การถดถอย โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยตัวแปรอิสระมีผลต่อตัวแปรตามหรือการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าศึกษาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้ทั้งภาคการเกษตรและรายได้นอกภาคการเกษตร อยู่ในระดับไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับรายได้ก่อนได้รับเงินกู้หรือก่อนเข้าร่วมโครงการ และมีบางส่วนที่มีรายได้ทั้งภาคการเกษตรและรายได้นอกภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้ก่อนได้รับเงินกู้ มีเพียงส่วนน้อยมากที่รายได้ลดลง ซึ่งตัวแปรรายได้ก่อนกู้ภาคการเกษตร ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตรจำนวนถือครองที่ดิน และวัตถุประสงค์การกู้เงิน สามารถนำมาใช้พยากรณ์รายได้หลังกู้เงินภาคการเกษตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าเกษตรกรมีปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาหลักๆ ได้แก่ การได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ปัญหาไม่ได้รับการอบรมจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ปัญหาความไม่สะดวกในการติดต่อ และปัญหาความล่าช้าในการออกเอกสารแสดงสิทธิ์

คำสำคัญ การเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกร การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความเมตตากรุณาและเอาใจใส่อย่างยิ่ง ในการให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะจาก รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณะอาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียน โดยเฉพาะท่าน รองศาสตราจารย์สมบัติ พันธิวิสิษฐ์ ที่คอยกระตุ้นเตือนและให้กำลังใจอยู่เสมอจนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คุณไพโรจน์ รุ่งพนารัตน์ คุณรุ่งทิวา สันติแสงทอง ที่เสียสละเวลาช่วยให้คำแนะนำร่วมมือในการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ทำให้มีโอกาสได้เกิดมาและได้ศึกษาจนถึงปัจจุบัน ขอขอบคุณภรรยาและลูกทั้งสองคนที่เป็นกำลังใจให้ทำงานรวมทั้งช่วยเติมเต็มในเรื่องการพิมพ์รายงาน ขอขอบคุณธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) ที่เปิดโอกาสให้ได้ศึกษาและสนับสนุนเงินทุน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษา และเป็นแนวทางให้แก่ผู้อ่าน นำไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประโยชน์ต่อไป

พินิจาโทเสถียร สายกันดก

กรกฎาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
วิธีการศึกษา	6
แหล่งที่มาของข้อมูล	6
ขอบเขตการศึกษา	6
สมมติฐานในการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
แนวคิดในการศึกษา	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎี	8
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
บทที่ 3 แนวคิดแปลงสินทรัพย์เป็นทุน	15
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	39
ข้อมูลด้านรายได้	42
การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อพยากรณ์	45
ข้อมูลด้านรายจ่าย	46
ข้อมูลด้านการถือครองที่ดิน	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อมูลด้านการได้รับสินเชื่อ	49
ข้อมูลด้านการอบรมจากโครงการ	51
ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร	51
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการศึกษา	53
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะ	60
ขีดจำกัดของการศึกษา	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	64
ก แบบสอบถาม	64
ข ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane	67
ค ผลการคำนวณเปรียบเทียบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร(Chi-Square)	68
ง ตารางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อพยากรณ์	69
ประวัติผู้ศึกษา	71

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 จำนวนหมู่บ้านที่มีครัวเรือนยากจนจริงๆ และจำนวนครัวเรือนที่ยากจนจริงๆ จำแนกตามอำเภอ พ.ศ. 2547 จังหวัดอุบลราชธานี.....	4
ตารางที่ 5.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	39
ตารางที่ 5.2 จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจังหวัดอุบลราชธานี	41
ตารางที่ 5.3 ข้อมูลด้านรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการ	42
ตารางที่ 5.4 ข้อมูลด้านรายได้หลังเข้าร่วมโครงการ	43
ตารางที่ 5.5 ข้อมูลด้านค่าใช้จ่าย.....	46
ตารางที่ 5.6 จำนวนการผู้ถือครองที่ดินและขนาดเนื้อที่ถือครองจังหวัดอุบลราชธานีปี2546... 47	47
ตารางที่ 5.7 จำนวนการถือครองที่ดิน	48
ตารางที่ 5.8 ข้อมูลการได้รับสินเชื่อ	49
ตารางที่ 5.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การกู้เงินในโครงการ	50
ตารางที่ 5.10 ข้อมูลการอบรม	51
ตารางที่ 5.11 ข้อมูลเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงรายได้หลังรับเงินกู้ภาคการเกษตร	54
ตารางที่ 5.12 ข้อมูลเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงรายได้หลังรับเงินกู้นอกภาคการเกษตร.....	55
ตารางที่ 5.13 ข้อมูลรายได้ภาคการเกษตรหลังจากรับเงินกู้และการอบรม	56
ตารางที่ 5.14 ข้อมูลรายได้นอกภาคการเกษตรหลังจากรับเงินกู้และการอบรม	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลในอดีตที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในชนบทซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศ และเป็นกลุ่มที่ประสบปัญหาในการดำรงชีวิต เนื่องจากขาดโอกาสและขาดปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิต ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ที่ดำรงชีวิตอยู่ในชนบทและมีฐานะยากจน โดยคาดว่าประชาชนกว่าร้อยละ 27 ถึง 36 หรือประมาณ 11-13 ล้านคนของคนที่อาศัยในชนบทมีรายได้ต่ำกว่าระดับยากจนคือมีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 1,230 บาทต่อคน (โสภิต ทองปาน อ้างอิงใน Sussangkarn 1992:9) ซึ่งรัฐบาลจำเป็นที่จะขยายได้และความเป็นอยู่ของประชาชนที่เป็นเกษตรกรกลุ่มนี้ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด และถือว่าเป็นภาระสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของความพยายามที่รัฐบาลต้องใช้กลไกต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาความยากจน

ประเทศไทยได้พัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2504-2509) ฉบับที่ 2 (2510-2514) ฉบับที่ 3 (2515-2519) ซึ่งมุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในกลางแผนพัฒนาฉบับที่ 3 เป็นต้นมาประเทศไทยประสบปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้ของประชาชน จึงมีแนวคิดในการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาความยากจนในแผนการพัฒนาฉบับต่อ ๆ มา แต่แผนพัฒนาฯ ที่เน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน และมีการปฏิบัติอย่างแท้จริง เริ่มตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) หลังจากนั้นก็ไม่มีความสำเร็จจนเกิดปัญหาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ที่ได้ข้อสรุปว่าเศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งก็คือแผนพัฒนาที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นหลักนั่นเอง อย่างไรก็ตามการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและระบบสถาบันการเงิน เป็นผลทำให้นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญต่อนโยบายเน้นการกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัญหาหลัก

ในสมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร สมัยแรก (พ.ศ.2544-2547) ได้มีแนวคิดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา จึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความยากจนหลายนโยบาย ได้แก่

1. พักชำระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย 3 ปี เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
2. ก่อตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาทเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ประชาชน
3. จัดตั้งธนาคารประชาชนเพื่อกระจายการเข้าถึงแหล่งทุนให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อย

นโยบายของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจนหลายมาตรการด้วยกันหนึ่งในมาตรการเหล่านั้นคือการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของเกษตรกรและประชาชน จึงได้ประกาศนโยบายเพิ่มเติมคือนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ขาดแคลนเงินทุนสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น เพื่อนำเงินทุนไปใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเกิดการจ้างงาน มีผู้ประกอบการรายใหม่ๆเกิดขึ้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแนวทางการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยให้มีผลบังคับใช้อย่างเต็มระบบในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 ซึ่งนโยบายดังกล่าวรัฐบาลได้มอบหมายให้ส่วนราชการที่เป็นผู้ดูแลทรัพย์สินของรัฐ หรือกับสถาบันการเงินทั้งของรัฐบาลและเอกชนเพื่อให้ประชาชนได้นำทรัพย์สินหรือสิทธิต่างๆนำมาเป็นหลักประกันสำหรับการกู้เงินจากสถาบันการเงินได้

ในช่วงแรกของโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน สถาบันการเงินของเอกชนไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดความเสี่ยงในการดำเนินงาน รัฐบาลจึงมอบหมายให้ส่วนราชการที่กำกับดูแลทรัพย์สินที่จะเข้าโครงการหรือกับสถาบันการเงินของรัฐในการดำเนินการตามโครงการ โดยมอบหมายให้ ธนาคารออมสิน,ธนาคารกรุงไทย,ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) หาแนวทางช่วยเหลือประชาชนให้มีโอกาสใช้ทรัพย์สินต่างๆ ที่มีอยู่นำมาเป็นทุนหรือเป็นหลักประกันเงินกู้ เพื่อนำเงินมาใช้ในการประกอบอาชีพ,ขยายการลงทุน

ในส่วนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรัฐบาลได้มอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)ได้ประสานงานกับส่วนราชการที่ดูแลทรัพย์สินประเภทที่ดินของรัฐ เพื่อให้เกษตรกรนำสิทธิการทำประโยชน์มาเป็นหลักประกันเงินกู้

1. ชกส.ร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้สิทธิแก่ผู้มีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-28 ,ส.ป.ก.4-01) นำมาเป็นหลักประกันเงินกู้
2. ชกส.ร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้สิทธิแก่ผู้ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมสหกรณ์ (ก.ส.น.3) นำมาเป็นหลักประกันเงินกู้
3. ชกส.ร่วมกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการให้สิทธิแก่ผู้ถือหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ(น.ค.1) นำมาเป็นหลักประกันการกู้เงิน
4. ชกส.ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชให้สิทธิแก่ผู้เช่าพื้นที่จำหน่ายสินค้าและบริการของกรมอุทยานแห่งชาติมาเป็นหลักประกันการกู้เงิน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.)ได้ร่วมกับส่วนราชการ โดยเฉพาะสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้เกษตรกรที่มีเอกสารแสดงสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) ได้นำมาเป็นหลักประกันเงินกู้เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพเป็นจำนวนมากกว่า 2,003 ล้านบาท เงินกู้ส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ระยะยาวที่มีอายุการชำระหนี้คืนมากกว่า 5 ปี

ต่อมาในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 ให้ยกเลิกสำนักงานแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 โดยให้องค์กรดังกล่าวหมดอายุการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2550 และให้สถาบันการเงินที่ดำเนินโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนอยู่นั้นประสานกับส่วนราชการที่กำกับดูแลที่ดินของรัฐที่เกษตรกรได้นำมาเป็นหลักประกันเงินกู้เอง ทำให้สถาบันการเงินได้ให้ความสำคัญต่อโครงการดังกล่าวน้อยลง ประกอบกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการเงินใช้ระบบบัญชีใหม่ตามมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศซึ่งทำให้สถาบันการเงินต้องมีภาระในการกันสำรองตามกฎหมายเพิ่มขึ้นส่งผลให้โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้รับความร่วมมือจากสถาบันการเงินลดน้อยลงอย่างมาก ดังนั้นการที่รัฐบาลจะนำนโยบายหรือการกำหนดโครงการต่างๆที่นำมาใช้ในการบริหารประเทศจะต้องคำนึงถึงความมั่นคงยั่งยืนของโครงการ ที่ปรากฏให้เห็นกันอยู่เสมอว่าโครงการที่มากับการเมืองก็มักจะไปพร้อมกับการเมืองแต่สิ่งที่ส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้รับคือการต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้ากับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.)ซึ่งได้ดำเนินงานตามโครงการ ก็ยังดำเนินโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนต่อไปอย่างต่อเนื่องแต่ก็เพิ่มความเข้มงวดใน

การให้สินเชื่อมากกว่าเดิม ดังนั้นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนว่ามีการเปลี่ยนแปลงรายได้เป็นอย่างไร เงินทุนที่ได้รับก่อให้เกิดผลผลิตหรือเพิ่มรายได้มากน้อยเพียงใด การศึกษานี้จะเกิดประโยชน์ต่อรัฐบาลที่มุ่งเน้น การแก้ไขปัญหาความยากจน เกิดประโยชน์ต่อสถาบันการเงินที่ให้เงินกู้ และเกิดประโยชน์แก่เกษตรกรที่จะได้รู้ถึงการลงทุน และผลตอบแทนที่ได้รับจะคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 1.7 ล้านคนมีพื้นที่ครอบคลุม 25 อำเภอ พื้นที่เกษตรกรรมบางส่วนอยู่ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีประชากรที่เป็นรายเล็กและมีรายได้ต่ำกว่าระดับความยากจนจำนวนมาก

ตารางที่ 1.1 จำนวนหมู่บ้านที่มีครัวเรือนยากจนจริงๆ และจำนวนครัวเรือนที่ยากจนจริงๆ จำแนกตามอำเภอ พ.ศ. 2547

ลำดับที่	อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		จำนวนครัวเรือนที่ยากจนจริงๆ
		ทั้งสิ้น	ที่มีครัวเรือนยากจนจริงๆ	
1	เมืองอุบลราชธานี	149	57	476
2	ศรีเมืองใหม่	115	74	525
3	โขงเจียม	48	29	186
4	เขื่องใน	176	77	361
5	เขมราฐ	113	78	467
6	เดชอุดม	216	148	1,106
7	นาจะหลวย	65	51	332
8	น้ำยืน	91	49	714
9	บุญขริก	107	64	499
10	ตระการพืชผล	225	102	477
11	กุดข้าวปุ้น	67	41	122
12	ม่วงสามสิบ	158	75	397
13	วารินชำราบ	187	89	582

14	พืชมังสาหาร	171	116	720
15	ตาลสุม	55	14	37
16	โพธิ์ไทร	69	44	151
17	ลำโรง	108	52	217
18	คอนมดแดง	47	18	56
19	สิรินธร	71	69	765
20	ทุ่งศรีอุดม	52	33	198
21	นาเยี่ย	34	29	98
22	นาตาล	62	28	123
23	เหล่าเสือโก้ก	53	22	99
24	สว่างวีระวงศ์	53	34	99
25	น้ำขุ่น	51	40	381
รวม		2,543	1,433	9,188

ที่มา : การจัดทำข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนา อบต. 2547 จังหวัดอุบลราชธานี

จากตารางจะเห็นได้ว่ามีจำนวนครัวเรือนที่ยากจนมากถึง 9,188 ครัวเรือนกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ 1,433 หมู่บ้านในปี พ.ศ. 2547

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรหลังจากเข้าร่วม โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน
2. ศึกษาปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเข้าร่วม โครงการ

1.3 วิธีการศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่มีตั้งไว้ข้างต้นการศึกษาจึงเป็นวิธีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Method) ได้แก่การใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงรายได้หลังจากได้รับเงินทุนจากการเข้าร่วม โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

1.4 แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ข้อมูลทุติยภูมิ ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน อาศัยข้อมูลจากส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยข้อมูลรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจาก สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดอุบลราชธานี ข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ข้อมูลข้อตกลงระหว่างส่วนงานในโครงการจากสำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และข้อมูลจากการศึกษางานวิจัย วรรณกรรมและรายงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเฉพาะผู้ที่ได้รับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดม จ.อุบลราชธานี ที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2551 (ปีบัญชี 2550)

1.6 สมมติฐานในการศึกษา

1. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนทำให้เกษตรกรสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เกษตรกร หมายถึง บุคคลที่มีอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำนาเกลือ ทำประมง เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งผู้ที่ได้รับเอกสารแสดงสิทธิการทำประโยชน์ที่ดิน ลปก.

2. เงินกู้ หมายถึง เงินกู้ที่ ธกส. ให้เกษตรกรกู้ไปเป็นค่าใช้จ่ายหรือเป็นค่าลงทุน โดยมีกำหนดชำระคืนตามสัญญา

3. รายได้การเกษตร หมายถึง รายได้ที่เป็นเงินสดจากการขายผลผลิตทางการเกษตรทุกชนิดในระยะเวลา 1 ปี

4. รายได้นอกภาคเกษตร หมายถึง รายได้ที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการขายผลผลิตทางการเกษตร

5. หนี้ค้างชำระ หมายถึง หนี้เงินกู้ที่เกษตรกรกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหรือค่าลงทุนและไม่สามารถส่งชำระทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยตามกำหนดระยะเวลาในสัญญา

9. รายจ่ายการเกษตร หมายถึง รายจ่ายที่เป็นเงินสดที่ใช้ในการผลิตผลผลิตทางการเกษตร

10. รายจ่ายนอกภาคเกษตร หมายถึง รายจ่ายอื่นๆในครัวเรือน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภค ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ค่าเล่าเรียนบุตร และค่าใช้จ่ายอื่นที่นอกเหนือจากการเกษตร

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากการเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

2. ทำให้ทราบถึงนโยบายที่รัฐควรนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความยากจน

1.9 แนวคิดในการศึกษา

จากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เมื่อบุคคลภายในประเทศมีทุนเพิ่มขึ้นแล้วจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเมื่อเกษตรกรได้รับการสนับสนุนเงินทุนเพิ่มขึ้นจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

เนื่องจากการศึกษานี้จะศึกษากรณีของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเมื่อเกษตรกรมีทุนเพิ่มขึ้นแล้วเกษตรกรนำเงินทุนไปใช้ตามวัตถุประสงค์ก็จะส่งผลให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นและนโยบายที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรมากขึ้นเพียงใด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีและแนวคิด

2.1.1.ทฤษฎีความเจริญเติบโตอย่างสมดุล (Balanced Growth Theory)

หมายถึง การลงทุนพร้อม ๆ กันหลาย ๆ ด้านให้มีความสอดคล้องสนับสนุนกัน ทั้งในด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม สินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าประเภททุน สินค้าเข้าและสินค้าออก อุปสงค์และอุปทานของระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้วย

ผู้มีแนวคิดทางด้านนี้ ได้แก่ แรกนา เนอร์คเซ (Ragnar Nurkse) กล่าวว่า “การลงทุนจะต้องกระทำขึ้นในทุกส่วนของระบบเศรษฐกิจโดยพร้อมเพรียงกันเพื่อขจัดปัญหาตลาดที่มีขนาดเล็ก เนอร์คเซ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบสมดุล ทั้งนี้ เพราะว่าประเทศด้อยพัฒนาที่จะทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยอาศัยความต้องการจากภายนอกประเทศในการซื้อสินค้าพื้นฐานนั้นเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ดังนั้น การส่งสินค้าออกไปขายในตลาดระหว่างประเทศจึงไม่สามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาดังกล่าวได้ แต่ต้องไม่หมายถึงประเทศด้อยพัฒนาทั้งหมด บางประเทศอาจอยู่ในข่ายยกเว้น เช่น ภูเวท และอิรัก เป็นต้น อย่างไรก็ตาม งานสำคัญที่ต้องทำ ก็คือ การเพิ่มผลผลิตเพื่อขายทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดที่อื่น ๆ ด้วย เพราะตลาดภายในแคบและคนไม่มีอำนาจการซื้อ ทั้งยังไม่เป็นระบบตลาดที่สมบูรณ์เหมือนประเทศที่พัฒนาแล้วด้วย ดังนั้น การแก้ปัญหา คือ ต้องทำการลงทุนแบบสมดุล คือ มีการอุตสาหกรรมหลาย ๆ ด้าน คนก็จะได้งานทำมากขึ้น สามารถผลิตได้เพิ่มขึ้น มีเงินลงทุนมากขึ้น ปรับปรุงเทคนิคให้ก้าวหน้าได้ อำนาจการซื้อของคนสูงขึ้น โดยวิธีการดังกล่าว การผลิตและการซื้อสินค้าต่าง ๆ กันจะสนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกันอันเป็นการขยายตลาดให้กว้างขึ้น การพัฒนาอุตสาหกรรมก็เป็นไปได้และทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า และโทรทัศน ที่สำคัญยิ่งคือความสามารถในการออมทรัพย์ของประชากร ดังนั้น การที่จะมีโครงการพัฒนาและดำเนินการให้โครงการเป็นไปได้นั้นจำเป็นที่จะต้องเงินทุนอย่างมากภายในตอนต้นเพื่อผลักดันเข้าสู่กระบวนการพัฒนา เปรียบเทียบกับการแล่นขึ้นจากพื้นดินของเครื่องบินที่ต้องใช้ความเร็วและพลังงานอย่างมาก และจะต้องทำเป็นแผนงานการลงทุนที่มีความครอบคลุม (Comprehensive investment program) โดยจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานให้ครบถ้วนพอเพียงไว้รองรับการลงทุนดังกล่าวด้วย และทุนที่ใช้คงต้องได้มาจากต่างประเทศ ส่วนแรงงานนั้นได้จากภายในประเทศ

อย่างไรก็ตาม การนำเอาแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในประเทศกำลังพัฒนาอาจมีปัญหาบางประการที่สำคัญ คือ ประเทศเหล่านี้มีทรัพยากรไม่พอเพียงที่จะใช้ในการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน หรือทุกด้านดังกล่าว ทางออกที่หลาย ๆ ประเทศทำกัน ก็คือ การแสวงหาทรัพยากรเพื่อใช้ในการพัฒนาจากต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศที่พัฒนาแล้ว และส่วนมากจะเป็นการกู้เงิน เมื่อกู้มามาก ความสามารถในการใช้หนี้มีน้อยก็อาจทำให้เป็นปัญหาระยะยาวได้ ในด้านการจัดการเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนักในการที่จะพัฒนาให้ทุกด้านไปด้วยกันได้อย่างสอดคล้องต้องกัน ทั้งนี้จะต้องทำให้ส่วนประกอบทุกอย่างเปลี่ยนแปลงและดำเนินไปให้ถูกต้องสอดคล้องทั้งด้านสถานที่ เวลา ปริมาณ และคุณภาพ มีการจัดการและการควบคุมที่ดีมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการลงทุน และการดำเนินการต่าง ๆ ในเรื่องการลงทุนตามแบบสมดุลนี้

2.1.2. ทฤษฎีการสะสมทุน (Capital Accumulation)

ทฤษฎีการสะสมทุนหรือทฤษฎีการลงทุนในลักษณะนี้ เป็นไปตามตัวแบบความเจริญเติบโต ฮาร์รอด-โดมาร์ (Harrod-Domar Growth Model) ซึ่งมีแนวความคิดที่สำคัญ คือ

2.2.1. การลงทุนจะเพิ่มขึ้น เมื่อประเทศมีการออมสูงขึ้น

2.2.2. การลงทุนเท่ากับการออมและเป็นเงื่อนไขให้เกิดความเจริญเติบโต

2.2.3. อัตราการออมจะเป็นปฏิภาคโดยตรงกับอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป็นปฏิภาคผกผันกับอัตราส่วนระหว่างทุนกับผลผลิตที่ใช้ในการผลิตต่อหน่วย

2.2.4. การลงทุนจะทำให้เกิดการผลิตรายเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลทางด้านการมีสิ่งของ เครื่องใช้ สินค้า และบริการมากตามไปด้วย

2.2.5. การลงทุนทำให้คนมีรายได้ และมีความต้องการที่จะบริโภคและอุปโภค รวมทั้งทำให้มีการลงทุนต่อไปอีกด้วย

2.2.6. การลงทุนตามแนวความคิดดังกล่าวนี้ ถือว่า ระบบเศรษฐกิจมีเพียงสาขาเดียว มีการจ้างงานเต็มที่ไม่มีการเสื่อมราคาของทุน และไม่มีการค้าขายระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนี้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของผลผลิต ปัจจัยการผลิตและประสิทธิภาพของการผลิต ข้อสมมติฐานของ ฮาร์รอด-โดมาร์ มีดังนี้

1. ระบบเศรษฐกิจมีเพียงสาขาเดียว (single sector)

2. ไม่มีการเสื่อมราคาของทุน

3. ไม่มีการค้าขายระหว่างประเทศ

4. มีการจ้างงานเต็มที่

2.1.3. ทฤษฎีความเจริญเติบโตของ มหาลูนอบิส (Mahalunobis) ซึ่งเชื่อเหมือนกับ ฮาร์รอด-โดมาร์ คือ “การลงทุนจะเพิ่มขึ้นได้เมื่อประเทศมีอัตราการออมสูงขึ้น และการส่งออกที่เพิ่มขึ้นนี้จะมีผลทำให้ระดับรายได้ประชาชาติและการบริโภคสูงขึ้นด้วย”

ทฤษฎีนี้พิจารณาถึงระบบเศรษฐกิจ 2 สาขาหลัก คือ

1. สาขาที่ผลิตปัจจัยประเภททุน
2. สาขาที่ผลิตสินค้าเพื่อการบริโภค

ทฤษฎีนี้เน้นการผลิตปัจจัยประเภททุนมาก

2.1.4 ทฤษฎีแรงผลักดันสำหรับการพัฒนา (Big Push) ของ Rosenstein – Roden ได้เสนอว่าสำหรับประเทศด้อยพัฒนานั้น การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องใช้ทุนขนาดใหญ่ ในตอนเริ่มแรก เพื่อผลักดันให้เข้าสู่กระบวนการพัฒนา เพราะไม่เช่นนั้นก็อาจไม่เพียงพอที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ซึ่งมีอยู่ในประเทศด้อยพัฒนาได้ จึงมีการลงทุนโดยการกู้ยืมเงินระหว่างประเทศเพื่อการลงทุนขนาดใหญ่ในด้านพัฒนาอุตสาหกรรมหลายๆด้านพร้อมกัน เพื่อได้พึงพาอาศัยการใช้ทุนประเภทสาธารณูปโภครวมกัน โรเซนสแตน โรดัน นอกจากสนับสนุนการพัฒนาแบบผลักดันแล้ว ยังเห็นว่า การลงทุนหลาย ๆ ด้านอย่างพร้อมเพรียงกันนี้จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น แม้กระจายไปทุกสาขาในระบบเศรษฐกิจ มีผลผลิตเพิ่มขึ้นและมีความต้องการในสินค้าต่าง ๆ ด้วย

โรเซนสแตน โรดัน ได้เสนอทฤษฎีแรงผลักดันสำหรับการพัฒนา โดยอธิบายเหตุผลว่าประเทศด้อยพัฒนานั้นมีปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนามากมายหลายอย่าง กล่าวคือ การขาดแคลนนักลงทุนที่มีความสามารถ ขาดแคลนทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการลงทุน รวมทั้งขาดแคลน

2.1.5 ทฤษฎีการพัฒนาแบบไม่สมดุล (Unbalanced Growth) เนื่องจากข้อบกพร่องของทฤษฎีการพัฒนาแบบมีดุลยภาพ เฮิร์ชแมน Hirschman(1957) จึงได้เสนอทฤษฎีของการพัฒนา ซึ่งมีข้อเสนอในทางตรงกันข้าม คือ การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้อยพัฒนานั้น ควรเริ่มจากการลงทุนพัฒนาขนาดใหญ่ ในสาขาเศรษฐศาสตร์หรือสาขานำการพัฒนาในสาขาอื่น เช่น การสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนา รัฐบาลควรลงทุนพัฒนาในสาขาใดจะต้องคำนึงถึงผลในการชักนำให้เกิดอุตสาหกรรมหรือผู้ประกอบการอื่นๆ ตามมา เช่น อุตสาหกรรมประเภทผลิตสินค้าสำเร็จรูป โดยอาจใช้วัตถุดิบหรือชิ้นส่วนจากต่างประเทศ

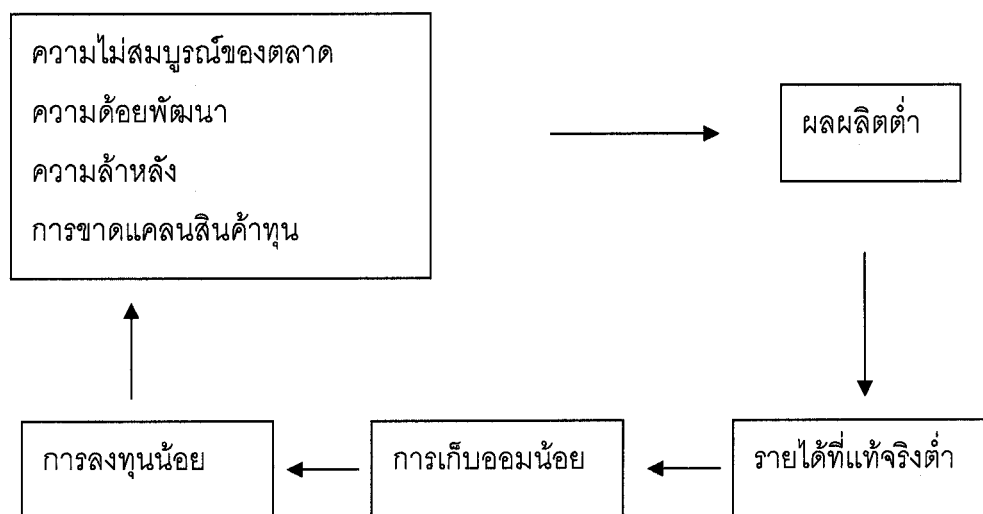
2.1.6 ชูลท์ (T.W.Schultz) กล่าวว่า ทักษะและความรู้ที่มีอยู่ในตัวมนุษย์จัดว่าเป็นทุนรูปหนึ่ง และมีความสำคัญต่อกระบวนการในการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกับทุนในรูปอื่นๆ การลงทุนทางด้านการศึกษาจึงเป็นการลงทุนเพื่อสร้างสมทุนมนุษย์ ซึ่งช่วยทำให้มนุษย์ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (อ้างในเทียนฉาย กิระนันท์ 2530:44)

2.1.7 พอล แซมมวลสัน (Paul A. Samuelson) ให้ความเห็นว่า สำหรับประเทศกำลังพัฒนาเนื่องจากคนที่มีการศึกษาย่อมสามารถทำงานให้เกิดผลผลิตได้มากกว่าคนที่ไม่มีการศึกษา ดังนั้นควรจัดงบประมาณให้แก่การศึกษาและโครงการต่างๆ ที่มุ่งหมายลดความไม่รู้หนังสือทุกอย่างให้มากขึ้น การจัดการศึกษาก็ไม่ควรมุ่งเพียงเพื่อให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่จะต้องอบรมในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมให้แก่พลเมืองด้วย ควรส่งคนที่มีสติปัญญาดีไปศึกษาในต่างประเทศทางด้านวิศวกรรมศาสตร์และทางธุรกิจให้มาก เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือปรับปรุงทรัพยากรให้ดีขึ้น และส่งผลต่อความจำเป็นทางเศรษฐกิจของระบบเศรษฐกิจนั้นโดยตรง

2.1.8 ตามแนวคิดของ Gerald M.Meier และ Robert E.Baldwin เกี่ยวกับการสะสมทุน (Capital accumulation) การสะสมทุนเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ ในการสะสมทุนนี้จำเป็นต้องมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเอง 3 ประการคือ

- 1) การมีขนาดของการออมที่แท้จริงเพิ่มขึ้นเพื่อว่าบรรดาทรัพยากรทั้งหลายนอกจากจะถูกนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคแล้ว ยังสามารถนำส่วนที่เหลือไปใช้เพื่อการอื่นได้อีก
- 2) กลไกด้านสินเชื่อและการคลังเพื่อว่าผู้ลงทุนสามารถจัดหาทุนมาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรได้
- 3) ลักษณะของการลงทุนเองเพื่อว่าทรัพยากรต่างๆ จะถูกนำมาใช้ในการผลิตสินค้าทุนมากขึ้น

การสะสมทุนในประเทศที่กำลังพัฒนากระทำได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจากประเทศเหล่านี้ประสบกับปัญหา” วิกฤตแห่งความยากจน” ซึ่งทำให้ระดับการพัฒนาต่ำ วิกฤตแห่งความยากจนนี้มีทั้งวิกฤตแห่งความยากจนเบื้องต้น ดังนี้

ภาพแสดงวิกฤตแห่งความยากจนเบื้องต้น

2.1.9 ทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจของ อาร์เธอ หลุยส์ (Arthur Luis) หลุยส์
แบ่งภาคการผลิตออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคการผลิตนายทุนและภาคการผลิตเพื่อยังชีพ โดยที่ภาค
การผลิตเพื่อยังชีพเป็นภาคที่มีแรงงานทำงานอยู่จำนวนมากและไม่จำกัด และสาขานั้นเป็นสาขาที่
ยากจน กลไกของการพัฒนาจึงต้องพยายามให้สาขาการผลิตนายทุนขยายตัว เพื่อจะรับแรงงาน
ส่วนเกินจากภาคการผลิตเพื่อยังชีพมาใช้ เมื่อแรงงานส่วนเกินเข้ามาทำงานก็จะทำให้มีรายได้
สูงขึ้น และเศรษฐกิจโดยส่วนรวมก็จะขยายตัว

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลพื้นฐาน

มัลลี วัชรานนท์ (2529:36) ได้ศึกษาเรื่องการกู้หรือไม่กู้ยืมหรือไม่กู้ยืมเงินของเกษตรกร
และแหล่งเงินกู้ พบว่า การกู้ยืมเงินของเกษตรกรในช่วงก่อนการปฏิรูปที่ดินและในปัจจุบัน เมื่อ
เปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นว่า มีเกษตรกรกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น สำหรับเกษตรกรที่กู้ยืมเงินนั้น ส่วนมาก
จะกู้จาก ธ.ก.ส. รองลงมากู้ยืมจากพ่อค้า นายทุน แหล่งที่เกษตรกรกู้ยืมเงินน้อยที่สุดคือ กลุ่ม
เกษตรกร และ ส.ป.ก. แสดงว่าหลังจากการปฏิรูปที่ดินแล้ว เกษตรกรที่กู้เงินมีจำนวนมากขึ้นกว่า
ก่อนปฏิรูปที่ดิน แหล่งเงินเชื่อส่วนใหญ่คือ ธ.ก.ส. รองลงมาคือพ่อค้า นายทุน เช่นเดียวกัน แต่
เกษตรกรที่กู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส.มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าและมีบางส่วนได้กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ปฏิรูป
ที่ดิน และ ส.ป.ก. ซึ่งเป็นแหล่งเงินเชื่อที่เพิ่งมีขึ้นหลังจากการปฏิรูปที่ดิน จะเห็นได้ว่าหลังจาก
การปฏิรูปที่ดินแล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินเชื่อของรัฐมากขึ้น

เนติวิช ศิริพาณิชย์ (2521:56-60) ได้ศึกษาความคาดหวังของ เกษตรกรต่อการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก พบว่าเกษตรกรส่วนมากมี
ปัญหาการประกอบอาชีพ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ ขาดเงินทุน ที่ดินไม่พอทำกิน ราคา
ผลผลิตต่ำ การจำหน่ายผลผลิตไม่สะดวก ปัญหาดอกเบี้ยที่ต้องไปกู้พ่อค้าคนกลาง ดินขาดความ
อุดมสมบูรณ์ ดินเป็นกรด อัตราการเช่าที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่มีความคิดสอดคล้องกับนโยบาย
การปฏิรูปที่ดิน และส่วนใหญ่คาดหวังสภาพชีวิตความเป็นอยู่ด้านด้านการบริการต่างๆของรัฐจะ
ดีกว่าเดิม หลังจกที่ได้รับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สมพร อิศวิลานนท์ และเชษฐ สุกกำเนิน (2541) ผลการศึกษาพบว่าความยากจนของ
ครัวเรือนเกษตรกรมีประมาณหนึ่งในห้า ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด โดยพบว่าครัวเรือนที่
ยากจนที่สุดเป็นกลุ่มครัวเรือนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ขาดการศึกษา ประกอบอาชีพทำนาในพื้นที่
นาหน้าฝน และพบว่ารายได้ของครัวเรือนเกษตรกรในประเทศไทยจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะที่

สำคัญได้แก่ การถือครองที่ดิน ข้อจำกัดของทรัพยากรน้ำ และในการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือ การทำให้รายได้ของเกษตรกรขนาดเล็กเพิ่มขึ้นควรพัฒนาเกษตรกรไปสู่การประกอบกิจการผลิต พืชหลายๆ อย่าง โดยมีแหล่งน้ำในฟาร์มของตนเอง สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรน้ำและ จัดการน้ำในไร่นา ตลอดจนการปรับปรุงศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในครัวเรือนเพื่อการพัฒนา ตนเองและกิจกรรม การผลิตครัวเรือน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

รศ.ดร.อรพรรณ ณ บางช้าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2548:29-33) โครงการจัดทำ รายงานความเหมาะสมสินทรัพย์เพื่อการแปลงเป็นทุน ภายใต้โครงการจัดทำบัญชีบังคับแห่งชาติ เพื่อศึกษาความมั่นคงของชาติ ได้ศึกษาการบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาล สิ่งที่ จะต้องมีการดำเนินการควบคู่กับการขยายขอบเขตของสินทรัพย์ที่จะเข้าร่วมโครงการแปลง สินทรัพย์เป็นทุนคือการวางกระบวนการแก้ไขปัญหาและระงับข้อพิพาทนอกศาล(Clearing House) ในกรณีที่ถูกหนีไม่ชำระหนี้ตามกำหนด และควรมีการทำแผนการใช้ที่ดินชาติ เนื่องจากมีการใช้ ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม รัฐบาลต้องมีการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน(Zoning) การคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจหรือจูงใจ ในอนาคตหากมีปริมาณและความหลากหลายของสินทรัพย์ยังเพิ่มขึ้น ควรเตรียมการพัฒนตลาดของ สินทรัพย์ค้อยสิทธิ เพื่อให้การจัดการหนี้สินและสินทรัพย์เหล่านี้โดยเฉพาะที่ดินมีความคล่องตัว และได้รับการยอมรับมากขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนทั้งระบบ

อิสราภรณ์ ชัยคุณา(2549) ได้เสนอบทความเศรษฐกิจการเกษตรเรื่องการพัฒนาการเกษตร แบบยั่งยืนว่า การแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศไทย โดยเฉพาะเกษตรกรนั้น ต้องมีการศึกษา ปัญหาที่เกษตรกรประสบแล้วจัดทำเป็นโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาตั้งแต่การจัดการทรัพยากรดิน และน้ำ โดยยึดหลักปรัชญาการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ก่อนแล้วจึงไปสู่การสร้างโอกาสด้วย ทุนและตลาดโดยไม่ลืมที่จะพัฒนาองค์ความรู้ที่จะช่วยให้เกษตรกรมีการพัฒนาให้มีความ เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป ในการจัดการด้านทุนนั้น จะต้องมีการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สินของ เกษตรอย่างเร่งด่วน เริ่มจากการโอนหนี้ของระบบให้เข้ามาอยู่ในความดูแลและของ ธกส. โดยคิด อัตราดอกเบี้ยต่ำ รวมทั้งมีโครงการพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกร ให้มีความสามารถ ในการทำการเกษตรต่อไป เมื่อมีการผ่อนคลายเป็นเรื่องหนี้สินที่เป็นปัญหาแก่เกษตรกรแล้ว จะมีการหา แหล่งทุนให้เกษตรกรได้เข้าถึงมากขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรมากขึ้น ดังนั้นนโยบาย แปลงสินทรัพย์เป็นทุนจึงเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ยากไร้เข้าถึงแหล่งทุนในระบบมากขึ้น สามารถ ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ในการพัฒนาอาชีพต่อไป

พรรณณี สามนเสน(2548:69) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อโครงการแปลงสวนยางเป็นทุน ในด้านนโยบายพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อโครงการแปลงสวนยางเป็นทุนในด้านนโยบายอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าในเรื่องวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างแท้จริงกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าโครงการแปลงสวนยางเป็นทุนเป็นโครงการที่ตอบสนองนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยต้องช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ให้มีเอกสารสิทธิ์และใช้เป็นหลักประกันเงินกู้กับสถาบันการเงิน เพื่อเกษตรกรชาวสวนยางเหล่านั้นจะได้มีทุนการพัฒนาการปลูกยางของตนต่อไป ดังนั้นในเรื่องนโยบายดังกล่าวยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เท่าที่ควร จึงเป็นเหตุให้ความคิดเห็นในด้านนโยบายมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านนโยบายยังอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก แสดงว่าเกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยกับโครงการแปลงสวนยางเป็นทุนในด้านนโยบายอย่างชัดเจน

ศักดิ์ศิริ ฐปวงศ์ (2548) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ขึ้นกู้เงินมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 47 ปี เกือบทั้งหมดมีสถานะภาพสมรส ส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน มีรายได้เฉลี่ย 105,000 บาทต่อปี และเกือบทั้งหมดมีหนี้สิน แหล่งหนี้สินคือ ธกส. จำนวนที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก.4-01 เฉลี่ย 28 ไร่ เกษตรกรเกินครึ่งปลูกข้าวโพด เกือบครึ่งหนึ่งเลี้ยงโคนม เกษตรกรมากกว่าสองในสามเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และมากกว่าสองในสามได้รับข้อมูลข่าวสารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจากเจ้าหน้าที่ เกษตรกรทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยกับการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนทั้งในด้านนโยบายและการดำเนินการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนในเขตปฏิรูปที่ดิน และมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ทำให้การจัดระบบเอกสารสิทธิ์มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงิน การแปลงสินทรัพย์เป็นทุนทำให้เอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก.4-01 มีความถูกต้องเชื่อถือได้ เกษตรกรที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร และเกษตรกรทั้งสองกลุ่มที่มีปัญหาเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก.4-01 การประเมินสินทรัพย์เบื้องต้น การประชาสัมพันธ์ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การพัฒนาศักยภาพการเกษตรและการติดต่อสถาบันการเงิน

บทที่ 3

แนวคิดแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

แนวคิดการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ของนายเฮอร์นันโด เดอ โซโต (Hernando De Soto) นายเฮอร์นันโด เดอ โซโต ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานสถาบันเพื่อเสรีภาพและประชาธิปไตย (The Institute for Liberty and Democracy : ILD) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ กรุงลิมา ประเทศเปรู นายเฮอร์นันโด เดอ โซโต เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยนิตยสาร TIME ฉบับเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2542 ได้ยกย่องให้เป็น 1 ใน 5 ของนักนวัตกรรมดีเด่นในแถบลาติน อเมริกา และยังได้รับรางวัล The Milton Friedman Prize for Advancing Liberty ประจำปี 2547 ซึ่งจะมอบให้แก่บุคคลผู้มีผลงานในการอำนวยความสะดวกให้มวลมนุษยชาติมีเสรีภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานของสถาบัน ILD แล้ว นายเฮอร์นันโด เดอ โซโต ยังเป็นที่ปรึกษาส่วนตัวของ นายอัลแบร์โต ฟุจิโมริ (Alberto Fujimori) ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งเปรู นายเฮอร์นันโด เดอ โซโต เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันแนวความคิดสมัยใหม่เพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในประเทศเปรู โดยสาเหตุความยากจนเกิดจากประชาชนขาดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ (Formal Property Rights) มีแต่ทุนที่ตายแล้ว (Dead Capital) คือเป็นเจ้าของทรัพย์สินจำนวนมาก แต่ไม่ได้มีกรรมสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทรัพย์สินเหล่านี้จึงเปรียบเสมือนเป็น “ทุนที่ตายแล้ว” ไม่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตอย่างเต็มที่ ยุทธวิธีที่สำคัญคือ การดึงทรัพย์สินที่อยู่นอกกฎหมาย (Extralegal Property) มาเป็นทรัพย์สินที่ถูกต้องตามกฎหมาย (รังสรรค์ ,2547) นายเฮอร์นันโด เดอ โซโต ได้ผสมผสานแนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และการเมืองได้อย่างลงตัว ทำให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศเปรู พัฒนาและก้าวไปสู่อีกมิติหนึ่งที่ทันสมัยไม่น้อยหน้าไปกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว

ความสำคัญของระบบทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ (Formal Property Systems)

นายเฮอร์นันโด เดอ โซโต (Hernando De Soto) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบทรัพย์สินอย่างเป็นทางการไว้ว่า ระบบจัดการทรัพย์สินที่เป็นทางการ (Formal Property System) นี้ทำให้ชาติตะวันตกสามารถบริหารจัดการทุนได้เอง ซึ่งไม่มีที่ไหนในโลกนี้ทำได้ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในโลกที่ 3 และประเทศกลุ่มคอมมิวนิสต์ อิทธิพลของทรัพย์สินทั้ง 6 ด้านมีรายละเอียดดังนี้

**อิทธิพลของทรัพย์สิน ประการที่ 1 ทำให้ศักยภาพทางเศรษฐกิจของทรัพย์สินเข้มแข็ง
(Fixing the Economic Potential of Asset)**

กฎหมายด้านทรัพย์สินเปิดโอกาสให้ชาวตะวันตกใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มมูลค่ามากกว่ามูลค่าทางกายภาพของทรัพย์สินนั้น ๆ คุณค่านั้นก่อให้เกิดศักยภาพทางเศรษฐกิจและเพิ่มคุณภาพทางสังคม สิทธิครอบครองทรัพย์สินที่ต้องตามกฎหมาย เป็นบันไดให้ทรัพย์สินทุกชนิดในโลกนี้สามารถแปลงเป็นทุนได้ แต่ทรัพย์สินนั้นต้องมีศักยภาพในตัวของมันเอง

**อิทธิพลของทรัพย์สิน ประการที่ 2 การรวบรวมข้อมูลทุกอย่างให้เป็นระบบเดียว
(Integrating Dispersed Information into One System)**

ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในประเทศกำลังพัฒนาและคอมมิวนิสต์ ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิการครอบครองทรัพย์สิน และเป็นเรื่องที่ยากมาก ที่จะทำให้ทรัพย์สินถูกต้องตามกฎหมายได้ เหตุผลที่ลัทธิทุนนิยมประสบความสำเร็จในตะวันตก เพราะทรัพย์สินส่วนใหญ่ในชาติตะวันตกเป็นทรัพย์สินที่มีสิทธิครอบครองถูกต้องและเป็นระบบเดียวกันทั้งหมด

อิทธิพลของทรัพย์สิน ประการที่ 3 ทำให้ทุกคนมีความรับผิดชอบ (Making People Accountable)

การรวมตัวกันของระบบทรัพย์สินอย่างเป็นทางการภายใต้ระบบกฎหมายเดียวกัน ช่วยยกระดับสิทธิความเป็นเจ้าของที่ต้องตามกฎหมาย ให้พ้นจากอิทธิพลในท้องถิ่น เจ้าของสิทธิสามารถนำทรัพย์สินมาเข้าสู่ระบบกฎหมายที่เป็นสากล ทำให้สะดวกและง่ายต่อการจัดการ ช่องว่างของกฎหมายเป็นสิ่งที่บอกให้รู้ว่าทำไมคนในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศคอมมิวนิสต์ไม่สามารถทำกำไรในทรัพย์สินได้จากคนแปลกหน้า และไม่ได้รับความเชื่อถือ การรับประกันหรือบริการด้านอื่น ๆ เพราะเขาจะทำสัญญากับเฉพาะคนรู้จัก หรือเพื่อนบ้านเท่านั้น คนที่ไม่มีทางเลือกมักถูกเอาเปรียบในโลกของนักลงทุนใหม่ ขณะที่คนในประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถทำสัญญาในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ แต่มูลค่าเริ่มแรกที่สูง เพราะได้เพิ่มค่าหลักประกัน ค่าสิทธิการจ้างงาน ซึ่งเป็นรูปแบบของการป้องกันของกลุ่มคู่สัญญา

**อิทธิพลของทรัพย์สิน ประการที่ 4 ทำให้ทรัพย์สินนั้นสามารถแลกเปลี่ยนได้
(Making Assets Fungible)**

สิ่งที่สำคัญมากที่สุดของระบบทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ คือ การแปลงทรัพย์สินให้มีค่ามากกว่าลักษณะทางกายภาพของทรัพย์สิน ทำให้ง่ายต่อการรวม การแบ่ง การเคลื่อนย้ายที่

รวดเร็ว โดยใช้แนวคิดและตัวกระตุ้นทางธุรกิจ ซึ่งทำให้ทรัพย์สินนั้นสามารถแลกเปลี่ยนได้ สามารถเลือกช่องทางที่เหมาะสมในการแปรเปลี่ยนได้ ทรัพย์สินที่เข้าสู่ระบบของทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ เป็นการมอบสิทธิความเป็นเจ้าของแต่ก็จะได้เงินทุนกลับมา ซึ่งสามารถนำไปทำประโยชน์ได้อีก ชาวตะวันตกสามารถนำทรัพย์สินของเขาเข้าสู่ระบบแล้วทำให้เกิดมูลค่าจากหลากหลายวิธี ขณะที่กลุ่มประเทศในโลกที่ 3 ยังไม่สามารถทำได้และตกเป็นเหยื่อของประเทศที่พัฒนาแล้ว

อิทธิพลของทรัพย์สิน ประการที่ 5 เป็นการสร้างเครือข่ายของประชาชน (Networking People)

จากการนำทรัพย์สินไปแลกเปลี่ยนเป็นทุน ทำให้เกิดการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เริ่มจากข้อมูลของเจ้าของสู่ทรัพย์สิน จากทรัพย์สินสู่ที่อยู่ และ ความเป็นเจ้าของสู่การถือครองตามกฎหมาย ระบบจะช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่าย ระบบทรัพย์สินที่ถูกต้องตามกฎหมายนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากข้อมูลส่วนบุคคลสู่เครือข่าย ระบบทรัพย์สินที่ถูกต้องอย่างเป็นทางการ จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ระบบของทรัพย์สินเปรียบเสมือนระบบการเดินรถไฟ รถไฟเดินทางจากสถานีหนึ่งไปอีกสถานีหนึ่งโดยไม่สามารถออกนอกเส้นทางได้ เหมือนกับทรัพย์สินที่เปลี่ยนมือจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งภายใต้ระบบ ซึ่งมีความปลอดภัยเช่นกัน

อิทธิพลของทรัพย์สิน ประการที่ 6 เป็นการป้องกันการติดต่อทางธุรกิจ (Protecting Transaction)

ทำไมระบบทรัพย์สินที่ถูกต้องตามกฎหมายนั้นเปรียบเหมือนเครือข่าย คำตอบคือ ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินได้ถูกบันทึกไว้อย่างต่อเนื่องเช่น ชื่อทรัพย์สิน โฉนด สัญญา ได้ถูกพรรณารายละเอียดทั้งหมดที่เป็นลักษณะเฉพาะของทรัพย์สิน ชาติดตะวันตกจะมุ่งเน้นที่ระบบรักษาความปลอดภัยของการติดต่อทางธุรกิจ โดยอนุญาตให้ประชาชนที่จะเคลื่อนย้ายทรัพย์สินจำนวนมาก ๆ สามารถทำการติดต่อทางธุรกิจได้โดยไม่ต้องเห็นทรัพย์สินจริง เนื่องจากข้อมูลทั้งหมดถูกเก็บอย่างเป็นระบบ แตกต่างจากกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ เช่นพ่อค้านำหมูไปซื้อขายในตลาด แต่กลุ่มประเทศตะวันตกทำกันซื้อขายสิทธิในตัวของหมูผ่านตัวแทนในตลาด เขาสามารถทำการติดต่อค้าขายในปริมาณมาก ๆ โดยไม่ต้องกังวลกับระบบรักษาความปลอดภัยของธุรกิจ

แนวคิดการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนในประเทศไทย

พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ถูกโจมตีค่าเงินบาทจนต้องขอมลค่าเงิน ปัญหาที่ตามมาคือสินเชื่อที่ภาคสถาบันการเงินที่ระดมปล่อยกู้ไปก่อนหน้านี้ ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้จนกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing loans : NPLs) หรือหนี้เสีย รัฐบาลได้เข้าไปช่วยเหลือโดยใช้เงินจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน แต่เนื่องจากปัญหาการขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงของระบบสถาบันการเงินยากแก่การแก้ไข นำมาซึ่งการสั่งปิดธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2545 รัฐบาลได้ใช้นโยบายการเงินแบบกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targeting) (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2546) ผ่านกลไกของอัตราดอกเบี้ยเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคาและอัตราเงินเฟ้อ มาตรการทางด้านภาษี การบริหารงบประมาณแบบขาดดุล การเร่งขยายตลาดส่งออก มาตรการทอ้งเที่ยวผลของการแก้ไขปัญหาทำให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศเริ่มดีขึ้น ใน พ.ศ. 2546 สภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินทั้งธนาคารของรัฐบาลและเอกชนมีอยู่สูง ดังนั้นแนวทางที่รัฐบาลจะกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงต่อไป คือการดึงสภาพคล่องส่วนเกินออกจากระบบสถาบันการเงิน โดยการปล่อยกู้ให้ภาคการผลิตที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นโครงการบ้านเอื้ออาทร และโครงการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

จุดเริ่มต้นของการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน เกิดขึ้นหลังจากการมาเยือนเมืองไทยของ นายเซอร์นันโด เดอ โซโต เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 รัฐบาลกำหนดนโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้ยากจน ผู้ประกอบการรายย่อย เพื่อให้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยใช้ทรัพย์สินที่ครอบครองหรือได้รับอนุญาตให้ใช้จากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปลงทุน โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อพิจารณาจัดหาเงินทุนเฉพาะที่จะก่อให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ กระตุ้นให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ ทำให้เกิดความมั่นคงแก่ระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

เพื่อให้เห็นนโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนของรัฐบาลเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ตามประกาศในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน (องค์การมหาชน) และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน พ.ศ. 2546 (สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน, 2546) ซึ่งมีนายปิณฑพงษ์ ฝั่งบุญ ณ อยุธา ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนเป็นคนแรก สำนักงานฯ มีบทบาทและหน้าที่ในการประสาน สั่งการ ติดตาม กำกับการทำงานของหน่วยงานเจ้าภาพที่รับผิดชอบแต่ละ

ทรัพย์สิน อันได้แก่ กรมที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงกรุงเทพมหานคร กรมทรัพย์สินทางปัญญา การเคหะแห่งชาติ กรมธนารักษ์ และติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินที่จะให้กู้ อันได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงเทพ และธนาคารทหารไทย เป็นต้น และดูแลภาพรวมการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนทั้งระบบ

การดำเนินงานตามนโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ได้มีการกำหนดแผนงานและขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ ระหว่างหน่วยงานของรัฐและสถาบันการเงินในรูปของข้อตกลงภายในกรอบระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี พ.ศ. 2547 - 2551 ซึ่งสำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน จะต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ประกอบการ และผู้ต้องการเข้าถึงแหล่งทุนได้ทราบถึงความตั้งใจของรัฐบาลที่จะจัดหาทุนในระบบเพื่อการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจ ตลอดจนได้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพในการใช้เงินทุน

ความหมายของการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน (Asset Capitalization)

การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เป็นการนำสินทรัพย์ที่ยังมิได้นำมาใช้ประโยชน์ หรือมีค่าทางเศรษฐกิจน้อย มาสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า Securitization ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการระดมทุนโดยนำสินทรัพย์ที่มีกระแสรายรับในอนาคต อาทิเช่น รายได้จากการให้เช่า หรือการให้เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ ลูกหนี้เช่าซื้อ ตลอดจนลูกหนี้บัตรเครดิต มาโอนให้กับนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special purpose vehicle: SPV) เพื่อให้ SPV นำสินทรัพย์มาหมุนหลังหลักทรัพย์ที่จะจำหน่ายแก่นักลงทุน โดยอาจอยู่ในรูปของตราสารหนี้ (Securitized debt) หรือ อยู่ในรูปตราสารทุนที่เรียกว่ากองทุนอสังหาริมทรัพย์ (Property fund) ซึ่งเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด (สำนักนโยบายระบบการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2549)

การแปลงทรัพย์สินเป็นทุน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหาความยากจน คือ การขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย รัฐบาลหาช่องทางที่จะเพิ่มทุนโดยนำทรัพย์สิน เช่นที่ดิน สิทธิการเช่า เช่าซื้อ หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่สาธารณะ เครื่องจักร และทรัพย์สินทางปัญญา มาแปลงเป็นทุน แต่ผู้ที่จะแปลงทรัพย์สินจะต้องเป็นผู้ที่มีขีดความสามารถในการที่จะประกอบอาชีพ และมีแนวโน้มที่จะเติบโตในอนาคต เพราะหาก

นำทรัพย์สินแปลงเป็นทุนแต่ธุรกิจมีผลประกอบการไม่ดี ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้กับสถาบันการเงิน และในที่สุดก็จะเกิดผลเสียกับสถาบันการเงิน และเจ้าของทรัพย์สิน ดังนั้นเพื่อการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนบรรลุดัตถุประสงค์ตามที่รัฐบาลธุรกิจต้องมีแผนงานและโครงการที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน (องค์การมหาชน) ได้ให้คำจำกัดความการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน หมายถึง การบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ อันจะเป็นการสร้างโอกาสแก่ประชาชนให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ สามารถนำทรัพย์สินดังกล่าวมาแปลงให้เป็นทุน เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

หลักการสำคัญของกระบวนการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

1. **การจัดระบบเอกสารแสดงสิทธิ** ให้เป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงิน และเป็นเอกสารสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ โดยเอกสารแสดงสิทธิต้องมีความชัดเจน และสามารถเปลี่ยนแปลงผู้ครอบครองสิทธิได้แบบมีเงื่อนไข (Conditional Right on Legal Document) โดยรัฐสามารถกำกับและควบคุมการโอนสิทธิ (Transferable) ได้

2. **การประเมินราคาทรัพย์สิน** จะต้องพัฒนาระบบกลไกและบุคลากรที่ทำหน้าที่ประเมินราคาและมูลค่าของทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับมูลค่าทางการตลาด (Market Value) และ มูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value)

3. **การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สิน** ซึ่งผู้ถือครองทรัพย์สินหรือใช้ประโยชน์จากเอกสารแสดงสิทธิ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สิน โดยการทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะทรัพย์สินที่เป็นที่ดินและทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินที่ใช้แปลงเป็นทุน ทรัพย์สินที่มีความสำคัญที่จะใช้ประโยชน์เพื่อให้เป็นทุน มี 5 ประเภท ดังนี้ (สำนักงานแปลงทรัพย์สินเป็นทุน, 2546)

ประเภทที่ 1 ที่ดินและทรัพย์สินติดกับที่ดิน ได้แก่ ส.ป.ก. 4-01 ก.ส.น.3 นค.1 ก.ย.ท.2 มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมที่ดิน

ประเภทที่ 2 สัญญาเช่า เช่าซื้อ ได้แก่สัญญาเช่า เช่าซื้อ ของผู้เช่าอาคารเคหะแห่งชาติ บ้านเอื้ออาทร ที่ราชพัสดุทั่วไปประเทศ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ที่ดินและอาคารศาสนสมบัติกลาง ตลาดในกรุงเทพฯ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ การเคหะแห่งชาติ กรมธนารักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ประเภทที่ 3 หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่สาธารณะ และหนังสือรับรองอื่น ได้แก่ หนังสืออนุญาตรับรองของผู้ค้าในตลาดเอกรชน ผู้ประกอบการในที่หรือทางสาธารณะของกรุงเทพมหานคร พื้นที่สาธารณะของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในเขตเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมถึงใบอนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรุงเทพมหานคร และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมประมง

ประเภทที่ 4 ทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั่วประเทศ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (การค้นพบสิ่งที่จะนำไปสู่ความรู้ใหม่ ๆ ทางภูมิศาสตร์) มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ประเภทที่ 5 เครื่องจักร ได้แก่ เอกสารจดทะเบียนเครื่องจักรของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กทั่วประเทศ ใบรับรองอื่น ๆ เช่น อาชญาบัตร ใบรับรองคุณภาพสินค้า ทะเบียนเครื่องมือ ประมง เป็นต้น มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

นอกเหนือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วยังมีสถาบันการเงิน และธนาคารต่าง ๆ ที่สนองตอบนโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ได้แก่

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)เป็นผู้ดูแลทรัพย์สินที่ดิน
- ธนาคารออมสินดูแลทรัพย์สินทางปัญญา
- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(ธพว.)ดูแลเรื่องการจัดทะเบียนเครื่องจักร
- ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ดูแลทรัพย์สินประเภทสัญญาเช่า ทรัพย์สินของรัฐ
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์และธนาคารออมสินเป็นผู้กระจายสินเชื่อ

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางที่ถูกต้องทันสมัยสำหรับการ

ดำเนินการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน และใช้เป็นข้อมูลประกอบการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน และจัดปัญหาความซ้ำซ้อนในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน

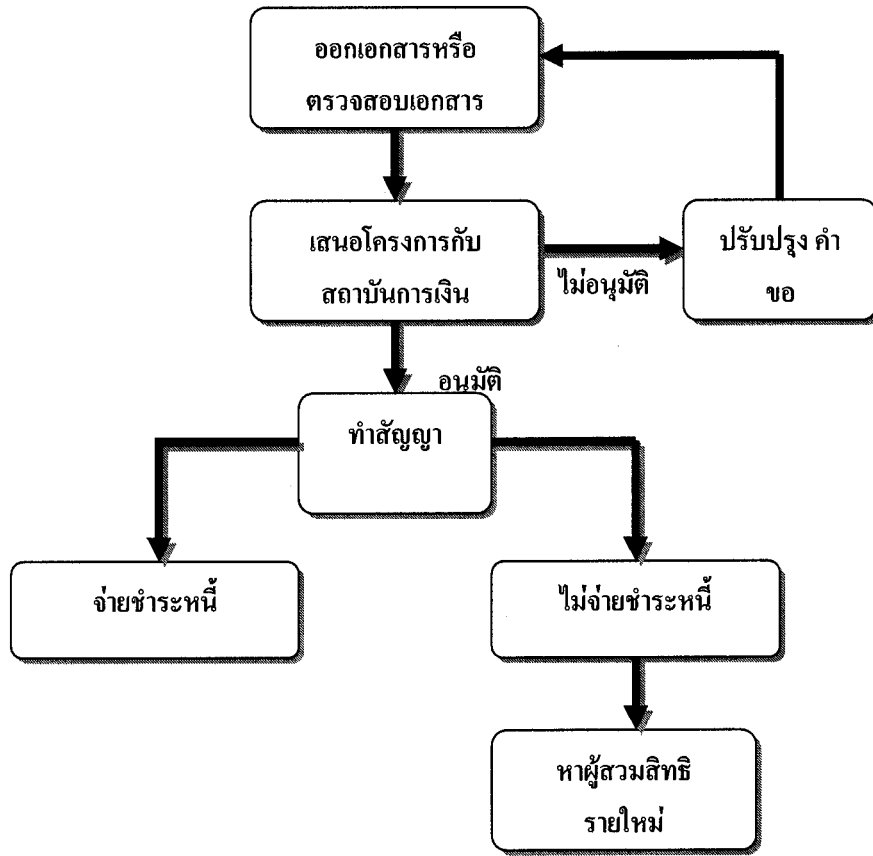
นโยบาย กรอบทิศทาง และแนวทางการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

คณะรัฐมนตรีได้กำหนด นโยบาย กรอบทิศทาง และแนวทางการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ดังนี้ (สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน, 2546)

- 1.เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ สัญญาเช่า หนังสืออนุญาต
- 2.มีการประเมินทรัพย์สินที่ถูกต้องและเป็นธรรม
- 3.มีระบบระงับข้อพิพาทนอกศาล (Clearing House)
- 4.ให้มีฐานข้อมูลกลาง
- 5.มีข้อตกลงกับสถาบันการเงิน
- 6.การแก้ไขระเบียบและกฎหมาย
- 7.การจัดทำแผนปฏิบัติการ
- 8.ให้มีการศึกษานโยบายในระยะยาว

การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ผู้ประกอบการทำการตรวจสอบทรัพย์สินที่ตนถือครองอยู่ไม่ว่าจะเป็น ที่ดิน ทรัพย์สินที่ติดกับที่ดิน สัญญาเช่า เช่าซื้อ หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่สาธารณะ เครื่องจักร และทรัพย์สินทางปัญญา และพิจารณาคัดเลือกแหล่งเงินทุน อันได้แก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับทรัพย์สินที่ตนถือครอง หากทรัพย์สินยังไม่มีเอกสารสิทธิที่ถูกต้อง จะต้องดำเนินการติดต่อกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่ดินยังไม่มีเอกสารสิทธิ ต้องไปติดต่อกกรมที่ดินให้ออกเอกสารสิทธิหรือโฉนดที่ดินที่ถูกต้อง หลังจากนั้นนำเอกสารสิทธิมาเสนอต่อสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินจะพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ คุณสมบัติของผู้ประกอบการ ควบคู่กับทรัพย์สินที่นำมาค้ำประกัน หากได้รับการอนุมัติตกลงทำสัญญา แต่ถ้าไม่อนุมัติต้องไปปรับปรุงคำขอ หรือปรับปรุงแผนธุรกิจให้มีความน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นลูกหนี้ต้องชำระหนี้เมื่อครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ หากไม่สามารถชำระหนี้ได้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงผู้สวมสิทธิใหม่ ซึ่งขั้นตอนในการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนจะแสดงดังรูปต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนในการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

ที่มา : ดัดแปลงจาก กระบวนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน (องค์การมหาชน)

ทั้งนี้ภาครัฐคาดว่า การดำเนินนโยบายแปลงทรัพย์สินเป็นทุนจะช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP จะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เนื่องจากมีหลักประกันในการค้ำประกันเงินกู้ ช่วยให้ผู้ประกอบการมีเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและขยายธุรกิจได้

ทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำมาแปลงเป็นทุน ตามนโยบายมีอยู่ 5 ประเภท ได้แก่ ที่ดินและทรัพย์สินที่ติดกับที่ดิน สัญญาเช่า เช่าซื้อ หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่สาธารณะ เครื่องจักร และทรัพย์สินทางปัญญา

สำหรับ SMEs แล้ว ถือว่าทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินที่ไม่ต้องใช้เงินลงทุนเพื่อให้ได้มา แต่เกิดจากผู้ประกอบการเอง ในการคิดค้น ประดิษฐ์ ทดลองสร้างสรรค์งานที่แปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร ใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อเพิ่มมูลค่า (Value Added) ให้แก่ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ให้มีความแตกต่างจากคู่แข่ง ดังนั้นทรัพย์สินทาง

ปัญญา จึงเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญ โดยแปรเปลี่ยนความคิดหรือภูมิปัญญาที่มีอยู่แล้วให้เป็นเงินทุน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำเงินทุนนั้นไปพัฒนา ต่อยอดทางธุรกิจ ได้ต่อไป

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

การจัดตั้งกลุ่มลูกค้า

ในการดำเนินการให้สินเชื่อในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สาขาแนะนำให้เกษตรกรที่มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้เคียงกันและสามารถติดต่อกันได้สะดวก รวมตัวกันไม่น้อยกว่า 5 คน เพื่อจัดตั้งกลุ่มลูกค้าและคัดเลือกบุคคลที่มีความเสียสละและมีความตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของเพื่อนเกษตรกรผู้สมัครเป็นลูกค้าด้วยกัน ขึ้นเป็นหัวหน้ากลุ่มลูกค้าหนึ่งคนและเป็นผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มลูกค้าหนึ่งคนเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับพนักงานสินเชื่อในการนัดประชุมหรือติดต่อกับลูกค้าในกลุ่มเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อของธนาคารในทุกๆเรื่อง

หลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อ

1.ให้สาขาสับสนุนการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่ว่าจะเป็นการขอใช้บริการสินเชื่อเฉพาะรายโดยตรงจากตัวเกษตรกรเองหรือโดยการเสนอแผนการขอใช้บริการสินเชื่อ ส.ป.ก. หรือเป็นการให้สินเชื่อตามโครงการที่ธนาคาร และ ส.ป.ก. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานร่วมกัน

2.เกษตรกรลูกค้าผู้มีสิทธิขอกู้เงินจากธนาคาร โดยใช้เอกสาร ส.ป.ก. เป็นประกันหนี้เงินกู้จะต้องเป็นผู้ที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในทะเบียนรายชื่อของ ส.ป.ก. ประจำจังหวัด ซึ่ง ส.ป.ก. จังหวัดจะจัดส่งทะเบียนรายชื่อดังกล่าวให้สาขา

3.กรณีเกษตรกรลูกค้าไม่มีรายชื่อปรากฏตามทะเบียนดังกล่าว แต่ประสงค์จะขอกู้เงิน โดยใช้เอกสาร ส.ป.ก. เป็นประกันเงินกู้ ขอให้สาขาแนะนำให้เกษตรกรไปติดต่อ ส.ป.ก.จังหวัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนของ ส.ป.ก. ให้เรียบร้อยก่อนและเมื่อ ส.ป.ก. มีหนังสือแจ้งบัญชีรายชื่อของเกษตรกรรายดังกล่าวมาแล้วจึงจะมีสิทธิขอกู้เงินจากธนาคารได้

4.เกษตรกรลูกค้าที่ผ่านการขึ้นทะเบียนจากส่วนราชการเจ้าของทรัพย์สินแล้วสามารถขอกู้เงินจากธนาคารได้ โดยไม่ต้องผ่านการอบรมก่อน แต่ให้สาขาเป็นผู้พิจารณาว่าเกษตรกรรายใดสมควรได้รับการอบรมหรือไม่

5. ในกรณีที่เกษตรกรผู้รับสิทธิในสินทรัพย์อายุมากกว่า 60 ปี แต่ต้องการสินเชื่อ สามารถให้บุคคลในครัวเรือนได้แก่ คู่สมรส บุตรหรือหลาน ซึ่งเป็นผู้เลี้ยงดูเกษตรกร ขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า โดยใช้สินทรัพย์ของเกษตรกรผู้ทรงสิทธิเป็นประกันหนี้เงินกู้ได้

6. เกษตรกรลูกค้าสามารถนำสินทรัพย์ตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนประเภทที่ดินของรัฐเป็นหลักประกันเงินกู้ในการประกอบอาชีพหรือฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมหรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ ทั้งนี้เกษตรกรต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้รับสิทธิเช่น ต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมและที่ดิน ส.ป.ก.4-01 ที่ได้รับต้องใช้ในการเกษตร

7. การตรวจสอบและประเมินราคาที่ดิน กรณีใช้ ส.ป.ก.4-01 เป็นประกันหนี้เงินกู้ให้สาขาประเมินราคาไม่เกินราคาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของกรรมที่ดินที่ใช้ประเมินราคาที่ดินที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับที่ดินส.ป.ก.4-01 แปลงดังกล่าว

8. เมื่อสาขาตรวจสอบและประเมินราคาที่ดิน ส.ป.ก. ของเกษตรกรลูกค้าเสร็จเรียบร้อยแล้วไม่ต้องจัดส่งเอกสารการตรวจสอบที่ดิน (แบบ 13-020) ให้ ส.ป.ก. จังหวัดร่วมลงนามรับรองแต่อย่างใด

ลักษณะของสินเชื่อที่ให้การสนับสนุนควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

ให้สาขาสันับสนุนการให้สินเชื่อระยะสั้นเพื่อการผลิตเป็นเป้าหมายหลักส่วนสินเชื่อระยะปานกลางหรือระยะยาวเพื่อการลงทุน โดยทั่วไปเป็นเป้าหมายรอง กรณีเกษตรกรขอรับสินเชื่อระยะยาวเพื่อเป็นค่าชดเชยให้เจ้าของที่ดินเดิม หรือเพื่อชำระค่าเช่าซื้อที่ดิน สาขาควรแนะนำให้เกษตรกรขอรับสินเชื่อดังกล่าวจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากกองทุนฯ มีวัตถุประสงค์ให้กู้เงินเพื่อการนี้โดยตรง อีกทั้งการลงทุนดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง การให้สินเชื่อจากเงินกองทุนฯ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากธนาคารจะไม่ใช่ภาระหนักแก่เกษตรกรผู้ขอกู้ ส่วนเงินกู้ระยะปานกลางหรือระยะยาวเพื่อปรับปรุงที่ดิน หรือเพื่อพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต หากเกษตรกรสามารถขอกู้เงินจากกองทุนฯ ได้ให้สาขาแนะนำเกษตรกรให้ติดต่อขอกู้เงินจากกองทุนฯ ก่อน เว้นแต่สาขาจะได้รับการยืนยันจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ว่าเงินกองทุนฯ ไม่เพียงพอที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรรายดังกล่าวได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้สาขาพิจารณาให้เงินกู้เฉพาะรายที่สาขาพิจารณาแล้ว เห็นว่าเงินกู้ดังกล่าวจะไม่ใช่ภาระหนักแก่เกษตรกรในการชำระคืนเงินกู้แก่ธนาคาร

แนวคิดของทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property)

รัฐบาลมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อยกระดับขีดความสามารถเชิงการแข่งขันของประเทศ ด้วยการสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ที่มีศักยภาพดำเนินธุรกิจ (High Potential) สนับสนุนการดำเนินงานด้านบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการตลาด ด้านระบบบัญชี และอื่น ๆ รวมถึงการจดทะเบียนสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง จนสามารถเข้าระดมเงินทุน (Equity Financing) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) อีกทั้งเป็นการพัฒนาตลาดทุน (Capital Market) ของประเทศให้เกิดความเข้มแข็ง และเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาระบบการเงินของประเทศต่อไป ดังนั้น ทรัพย์สินทางปัญญาจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ประกอบการที่จะใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน ในการขอรับการช่วยเหลือทางการเงินจากสถาบันการเงิน

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ให้คำจำกัดความของ ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง การสร้างสรรค์ทางปัญญาของมนุษย์ซึ่งแสดงออกในรูปแบบใดก็ตาม ทรัพย์สินทางปัญญานี้อาจเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่นความคิด แนวคิด กรรมวิธี ความรู้ หรือทฤษฎีทรัพย์สินทางปัญญายังอาจปรากฏในรูปแบบที่จับต้องได้ เช่นงานประดิษฐ์ สิทธิบัตร งานสร้างสรรค์ หรือสื่อรูปแบบอื่นที่จับต้องได้

ทรัพย์สินทางปัญญาสามารถนำมาเข้าในโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มลิขสิทธิ์

- ลิขสิทธิ์ หมายถึง งานสร้างสรรค์ในสาขาวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรี หรือผลงานทางวิทยาศาสตร์

- ลิขสิทธิ์ข้างเคียง

- โปรแกรมคอมพิวเตอร์

- ฐานข้อมูล

2. กลุ่มทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดสินค้า

อุตสาหกรรมนำมาใช้ประโยชน์ได้ ได้แก่

- สิทธิบัตร หมายถึงหนังสือสำคัญที่รัฐบาลออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ หรืออนุสิทธิบัตร

- แบบผังภูมิของวงจรรวม

- เครื่องหมายการค้า
- ความลับทางการค้า
- ชื่อการค้า
- สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การคุ้มครองทางกฎหมาย

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินที่กฎหมายให้สิทธิคุ้มครอง โดยให้ประโยชน์การผูกขาดแก่เจ้าของสิทธิ โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ทรัพย์สินทางปัญญาที่มีการออกหนังสือสำคัญจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้การคุ้มครองได้แก่ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และการออกแบบผังภูมิวงจรรวม อายุคุ้มครองของสิทธิบัตรประเภทสิ่งประดิษฐ์มีระยะเวลา 20 ปี สิทธิบัตรอื่น ๆ อนุสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและการออกแบบผังภูมิวงจรรวมมีอายุคุ้มครอง 10 ปี

กลุ่มที่ 2 ทรัพย์สินทางปัญญาที่กฎหมายให้การคุ้มครองโดยไม่ต้องมีการออกหนังสือสำคัญ แต่หากจะขอนำไปเป็นหลักค้ำประกันการกู้เงินก็สามารถยื่นหลักฐานขอออกหนังสือค้ำประกันได้ ทรัพย์สินทางปัญญากลุ่มนี้ ได้แก่

- ลิขสิทธิ์ มีการคุ้มครองตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ และคุ้มครองต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต

- ความลับทางการค้า ได้รับการคุ้มครองตราบเท่าที่ความลับนั้นยังเป็นความลับอยู่

- สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นการคุ้มครองตลอดไปหากได้รับการขึ้นทะเบียน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เป็นการคุ้มครองโดยการขอขึ้นทะเบียนและจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล และได้รับการคุ้มครองตลอดไปทั้งนี้เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องใหม่ในระบบการเงินของประเทศไทย การประเมินมูลค่า ยังทำได้ค่อนข้างยากและต้องใช้เวลา รวมถึงมูลค่าของทรัพย์สินทางปัญญามีปัจจัยอย่างอื่นเป็นองค์ประกอบในการกำหนดมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ด้วย สถาบันการเงิน กำหนดให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาใน 3 ประเภท คือ สิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และ ลิขสิทธิ์ เป็นต้นแบบ (Prototype) ของการนำทรัพย์สินทางปัญญามาแปลงเป็นทุน เพื่อการดำเนินการในนโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนบรรลุเป้าหมาย

คุณค่าของทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่ยากแก่การประเมินคุณค่า คุณค่าของทรัพย์สินทางปัญญา ผู้บริโภคเป็นผู้กำหนด ทางด้านสถาบันการเงินจะประเมินจากศักยภาพในการสร้างรายได้ของทรัพย์สินทางปัญญานั้น ๆ สินค้าบางประเภทต้นทุนในการผลิตสูง มีกรรมวิธีที่ยากซับซ้อน แต่ไม่สามารถขายได้ในราคาสูงเท่ากับสินค้าอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีต้นทุนในการผลิตต่ำ แต่สามารถขายได้ในราคาสูง เช่น วิซีดีเพลง เทปเพลง ทั้ง ๆ ที่ต้นทุนของวัตถุดิบอย่างเช่น แผ่นวีซีดี ราคาถูกมาก ราคาที่สูงนั้นเกิดจาก เนื้อร้อง ทำนองเพลง เสียงร้อง ซึ่งล้วนแต่เป็นความสามารถของนักประพันธ์เพลง รวมถึงความสามารถของนักร้อง จัดว่าเป็นทุนทางความคิดหรือทุนทางปัญญา หรือหากเป็นสินค้าประเภทเดียวกัน แต่แตกต่างกันที่การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ความสะดวก ความทันสมัย หรือมีการทำการตลาดที่ดีกว่า ก็จะสามารถขายได้ในราคาที่สูง เช่น ร้านกาแฟโบราณที่ขายกันทั่วไปตามหมู่บ้าน ชุมชน กับ ร้านกาแฟ ชื่อ “บ้านไร่กาแฟ” ด้วยรสชาติที่เข้มข้น รวมไปถึงการออกแบบร้าน และแผนการตลาดที่เน้นการนำเสนอแบบไทย ๆ ทำให้บ้านไร่กาแฟมีเอกลักษณ์โดดเด่นไม่เหมือนใครนำเสนอแบบภูมิปัญญาไทยอย่างแท้จริง ส่งผลให้ธุรกิจมีผลประกอบการที่ดี จนทำให้ตราสินค้า และเครื่องหมายการค้า “บ้านไร่กาแฟ” มีคุณค่าจัดได้ว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ดังนั้นการประเมินคุณค่าของทรัพย์สินทางปัญญาจึงไม่มีรูปแบบ หรือกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ประดิษฐ์ หรือผู้คิดค้น ในการนำเสนอทรัพย์สินทางปัญญานั้นให้มีคุณค่าเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับสถาบันการเงินเพื่อใช้ในการทำธุรกรรมต่อไป

นวัตกรรมบ่อเกิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญา

ในสภาวะที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในปัจจุบัน การที่จะเอาชนะคู่แข่งได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานในการคิดค้น พัฒนานวัตกรรมที่แปลกใหม่ ทั้งในรูปของผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อสนองตอบความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็วเหนือคู่แข่ง ดังนั้นนวัตกรรมจึงเป็นอาวุธที่ใช้ต่อสู้กับคู่แข่งได้

นวัตกรรม คือ สิ่งที่เป็นในการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน และเป็นสิ่งที่เพิ่มคุณค่า ช่วยสร้างโอกาส ทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดได้ โดยองค์กรต้องนำเสนอสิ่งที่มีความแตกต่าง แปลกใหม่ (Berlardo, 2002:71)

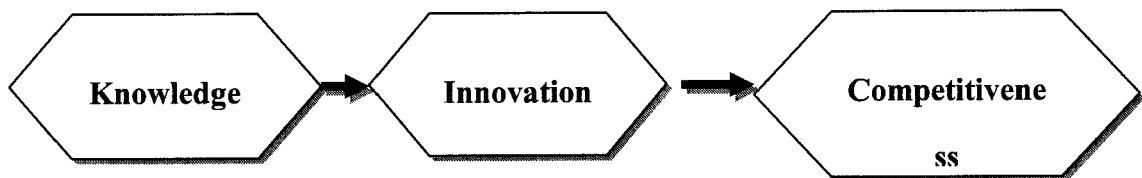
Peter F. Drucker ได้ให้คำนิยามของนวัตกรรมในมุมมองของผู้ประกอบการว่า นวัตกรรม คือ เครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการในการแสวงหาประโยชน์และโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อสร้างธุรกิจและบริการที่แตกต่างจากคู่แข่ง (พันธุอาจ ชัยรัตน์, 2547)

หากจะแบ่งประเภทของนวัตกรรม สามารถแบ่งได้ 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

- **กลุ่มนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation)** หมายถึง ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ถูกผลิตขึ้นในเชิงพาณิชย์ที่ได้ปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือเป็นสิ่งใหม่ในตลาด ซึ่งสามารถแบ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้หรือสินค้าทั่วไป และผลิตภัณฑ์ที่จับต้องไม่ได้หรือการบริการ เป็นต้น

- **กลุ่มนวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation)** ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวทางหรือวิธีการผลิตสินค้าหรือบริการในรูปแบบที่แตกต่างจากเดิม ได้แก่ นวัตกรรมกระบวนการทางเทคโนโลยี (Technological Process Innovation) และนวัตกรรมกระบวนการทางองค์กร (Organizational Process Innovation) เป็นต้น

ในการสร้างนวัตกรรม ผู้ประกอบการต้องเริ่มจากการเรียนรู้ การค้นคว้าทดลอง หรือการประดิษฐ์ จากความคิดของตนเอง จนออกมาเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีนวัตกรรมที่แปลกใหม่ จากความแตกต่างของนวัตกรรมทำให้นำมาสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านผลิตภาพ ดังแสดงในรูปที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการเกิดและความสำคัญของนวัตกรรม

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก Alberto Carneiro. *Journal of Knowledge Management*; 04: 2 2000; pp. 87-98

แนวคิดการแปลงทะเบียนเครื่องจักรเป็นทุน

นโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนมีจุดมุ่งหมายต้องการจะช่วยให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่ครอบครองเครื่องจักรขนาดเล็ก ที่ไม่สามารถนำไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน สามารถเข้าถึงแหล่งทุน โดยเจ้าของเครื่องจักรที่กฎหมายได้กำหนดบัญชีให้สามารถจดทะเบียนได้ 107 ประเภท (สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน, 2546)

สำหรับการนำเครื่องจักรมาแปลงทรัพย์สินเป็นทุนนั้น เปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการทุกประเภท และกิจการอื่น ๆ เช่น โรงพยาบาล โรงแรม สถานออกกำลังกาย ขนส่งมวลชน สวนสนุก ร้านถ่ายภาพ ห้องบันทึกเสียง ที่มีเครื่องจักร รวมถึงเครื่องครัว หม้อไอน้ำ ลิฟต์ เป็นต้น สามารถเข้าร่วมติดต่อขอจดทะเบียนเครื่องจักรกับสำนักงานทะเบียนเครื่องจักร กรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อจะนำหนังสือรับรองการจดทะเบียนใช้เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินต่อไป โดยมีเอกสารสำคัญที่ใช้ในการจดทะเบียนฯ เช่น ใบเสร็จรับเงิน หนังสือรับรองการขายเครื่องจักร Invoice และเอกสารที่ทางราชการกำหนด ก่อนการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักร ทางกรมโรงงานอุตสาหกรรมตรวจสอบเครื่องจักรว่าได้นำไปจำหน่ายกับสถาบันการเงินใดบ้างกับระบบฐานข้อมูล ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม หลังจากนั้นจะแจ้งให้ทางสถาบันการเงินที่ทำสัญญาจำหน่ายไว้ให้ทราบ

การประเมินราคาเครื่องจักร

กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะร่วมมือกับธนาคารในการกำหนดแนวทางการประเมินราคาเครื่องจักรที่จะใช้เป็นหลักประกัน โดยพิจารณาราคาเครื่องจักรเมื่อซื้อ หรือราคาปัจจุบัน สภาพของเครื่องจักร ในบางครั้งสถาบันการเงินต้องการทรัพย์สินอื่นในการกู้ร่วม เช่น ที่ดิน อาคาร ดังนั้นสถาบันการเงินจะต้องตรวจสอบความเหมาะสมทั้งที่ดินสิ่งปลูกสร้างรวมถึงเครื่องจักร โดยเฉพาะเครื่องจักรจะตรวจสอบทั้งมูลค่า เทคโนโลยี และคุณภาพของสินค้าที่ผลิตมาจากเครื่องจักร หลังจากนั้นจะนำข้อมูลต่าง ๆ ไปวิเคราะห์ความเป็นไปได้

ในการประเมินราคาเครื่องจักร มีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เช่น เรื่องของกำลังแรงม้าเครื่องจักร เพราะผู้มาจดทะเบียนมักจะจดกำลังแรงม้าที่ต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากกำลังแรงม้ามามีผลทางภาษี ยิ่งกำลังแรงม้าสูง ภาษีต้องเสียสูงด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องจดทะเบียนให้กำลังแรงม้าที่ต่ำ แต่หากกำลังแรงม้าต่ำ มูลค่าของเครื่องจักรที่ผู้ประเมินก็จะต่ำไปด้วย ดังนั้นหากต้องการเพิ่มมูลค่าของเครื่องจักร จำเป็นต้องเพิ่มกำลังแรงม้าด้วย ซึ่งก็ทำให้ผู้ประกอบการต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ความรู้ของผู้ประเมินเกี่ยวกับเทคนิค กลไกของเครื่องจักร ยังเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเครื่องจักรมีการทำงานที่ซับซ้อน บางครั้งมีการดัดแปลงเครื่องจักร ทำให้ผู้ประเมินต้องใช้ความรู้เชิงเทคนิคขั้นสูง จึงจะสามารถประเมินราคาเครื่องจักรได้อย่างถูกต้อง

ผลการดำเนินงานตามโครงการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

การดำเนินการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยผลการดำเนินงานแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548 มีผลการดำเนินงานดังนี้ (สำนักงานแปลงทรัพย์สินเป็นทุน, 2548)

- ทรัพย์สินประเภทที่ดิน ได้ออกเอกสารสิทธิไปแล้ว 761,542 ราย ยื่นคำขอกู้ 150,746 ราย อนุมัติสินเชื่อ 161,722 ราย วงเงินทั้งสิ้น 13,352.63 ล้านบาท

- ทรัพย์สินประเภทสิทธิการเช่า ออกเอกสารสิทธิไปแล้ว 10,051 ราย ยื่นคำขอกู้ 1,548 ราย อนุมัติสินเชื่อ 1,071 ราย วงเงินทั้งสิ้น 285.72 ล้านบาท

- ทรัพย์สินประเภทที่สาธารณะ ออกเอกสารสิทธิไปแล้ว 12,354 ราย ยื่นคำขอกู้ 2,363 ราย อนุมัติสินเชื่อ 2,921 ราย วงเงินทั้งสิ้น 96.95 ล้านบาท

- ทรัพย์สินประเภททรัพย์สินทางปัญญา ออกเอกสารสิทธิ 45,314 ราย ยื่นคำขอกู้ 220 ราย อนุมัติสินเชื่อ 30 ราย วงเงินทั้งสิ้น 38.32 ล้านบาท

- ทรัพย์สินประเภทเครื่องจักร ออกเอกสารสิทธิ 1,623 ราย ยื่นคำขอกู้ 1,651 ราย อนุมัติสินเชื่อ 1,651 ราย วงเงินทั้งสิ้น 81,474.28 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานรวมของทรัพย์สินทั้ง 5 ประเภท พบว่า สถาบันการเงินได้อนุมัติวงเงินทั้งหมดให้กับกลุ่มผู้ขอกู้ทั้งสิ้นจำนวน 95,247.90 ล้านบาท ทำให้เกษตรกร กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า OTOP รวมถึงผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ได้นำทรัพย์สินที่ตนเองมีอยู่มาจดทะเบียนและแปลงเป็นทุน เพื่อนำเงินทุนไปหมุนเวียนพัฒนาธุรกิจให้มีศักยภาพได้ต่อไป

แนวโน้มและทิศทางการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน กรมที่ดิน กรมธนารักษ์ การเคหะแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานกรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและเทศบาล กรมประมง กรมทรัพย์สินทางปัญญา และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ร่วมกับสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน ในการออกเอกสารสิทธิ และนำเอกสารสิทธิมาใช้เป็นหลักประกันการขอสินเชื่อ ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการมากมาย ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของรัฐได้มากขึ้น ลดการกู้หนี้ยืมสินนอกระบบ ซึ่งมีภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่สูง ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินการประมาณ 4 ปี พบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือประชาชนระดับรากหญ้ายังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน อีกทั้งหลักเกณฑ์ที่ใช้ประเมินทรัพย์สินหลาย

ประเภทยังขาดความชัดเจน เช่นทรัพย์สินทางปัญญาและเครื่องจักร และผู้ถือเอกสารสิทธิบางราย เป็นเอกสารสิทธิแบบมีเงื่อนไข ซึ่งจะมีปัญหาในการใช้เป็นหลักค้ำประกัน

ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมและเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เกี่ยวกับการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ให้กว้างขวางที่สุด ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และในกรุงเทพฯ ด้วยการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ ในการเป็นแหล่งกระจายความรู้และสถานที่สำหรับฝึกอบรม และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสถาบันการเงิน เพื่อเป็นการขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น จะต้องพัฒนาตลาดสินเชื่อรองเพื่อให้ผู้สนใจที่ถือเอกสารสิทธิแบบมีเงื่อนไขสามารถแปลงทรัพย์สินได้ อีกทั้งยังเสริมสร้างกลไกการจัดระบบเอกสารแสดงสิทธิเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงิน มีการจัดระบบทรัพย์สินของชาติ โดยนำทรัพย์สินที่เข้าถึงแหล่งทุนได้มาบริหารจัดการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ด้านสถาบันการเงินมีการพัฒนานวัตกรรมให้มีทักษะ และความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะประเมิน และทำการประเมินราคาทรัพย์สินอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย

ในการดำเนินการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนนอกจากจะให้ความสำคัญกับเงินทุนที่เป็นตัวเงินแล้ว ต้องขยายถึงทุนด้านอื่น เช่นทุนทางกายภาพ ทุนทางทรัพยากรมนุษย์ และทุนทางสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนอย่างแท้จริง

นโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน เป็นนโยบายที่ทำให้ประชาชนในระดับรากหญ้าที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ได้รับโอกาสที่ดีขึ้นในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีทรัพย์สินประเภทที่ดิน สิทธิการเช่า หนังสือรับรองสิทธิในที่สาธารณะ ทรัพย์สินทางปัญญา และเครื่องจักร สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันในการขออนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน และนำเงินสินเชื่อดังกล่าวไปลงทุนหรือประกอบกิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้อันเป็นผลประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ ก่อให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศไทย

อย่างไรก็ตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเป็นนโยบายหนึ่งที่มีที่มาจากการเมือง เมื่อการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายดังกล่าวจึงล้มเลิกไป การเกิดรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 โดยคณะทหารนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางนโยบายในรัฐบาลต่อมา

ในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 ให้ยกเลิกสำนักงานแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม 2550 โดยให้องค์กร

ดังกล่าวหมดอายุการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2550 และให้สถาบันการเงินที่ดำเนินโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนอยู่นั้นประสานกับส่วนราชการที่กำกับดูแลที่ดินของรัฐที่เกษตรกรได้นำมาเป็นหลักประกันเงินกู้เอง ทำให้สถาบันการเงินได้ให้ความสำคัญต่อโครงการดังกล่าว
น้อยลง

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2551 (ปีบัญชี 2550) รวมจำนวน 1,020 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2551 (ปีบัญชี 2550) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน 10% คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจะได้ 92 คน ผู้ศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 102 คนเพื่อให้มีกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงห่างระหว่างหมายเลข} &= \text{จำนวนประชากร} / \text{จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\ &= 1,020 / 102 \\ &= 10 \end{aligned}$$

เริ่มสุ่มจากลำดับที่ 1 และทุก ๆ ระยะห่าง 10 ลำดับจนครบ 102 ตัวอย่าง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแล้วนำมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของรายได้หลังจากเข้าร่วมโครงการและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนวางแผนเพื่อสร้างแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้วางแผนในการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน จากงานวิจัยจากเอกสารและส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้น

ขั้นที่ 2 ศึกษาเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การดำเนินงานของส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และบทบาทหน้าที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และนำข้อมูลที่ได้รวมกับข้อมูลตอนที่ 1 มาพัฒนาเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยต่อไป

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้ในขั้นการวางแผนมาสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ รายจ่ายและจำนวนเงินทุนที่ได้รับจากเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเกษตรกร ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ และการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายได้ และค่าใช้จ่ายทั้งในด้านการภาคเกษตร และนอกภาคการเกษตร ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ จำนวนเงินกู้ที่ได้รับ วัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ จำนวนถือครองที่ดิน ความสามารถในการชำระหนี้และการเข้ารับการอบรมตามโครงการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการอบรม ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนลักษณะของแบบสอบถามทั้ง 3 ด้านนี้เป็นแบบให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีโอกาสเลือกตอบได้ตามความเป็นจริง และแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 4 ระดับโดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด

4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิโดย

1. ประสานงานขอรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ในเขตพื้นที่อำเภอเดชอุดม จากสำนักงานปฎิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
2. ขอความร่วมมือ ธกส.สาขาเดชอุดมเรียกข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับเงินกู้ตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่มีหนี้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2551(ปีบัญชี 2550)
3. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของทุนและเรื่องของรายได้

ข้อมูลปฐมภูมิ

- 1.ขอความร่วมมือในการพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)สาขาเดชอุดม นัดหมายเกษตรกรที่ได้สุ่มรายชื่อเป็นตัวอย่างข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม
- 2.ประชุมซักซ้อมนักศึกษาฝึกงานที่มาช่วยงานภาคสนามในการสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 3.มอบแบบสอบถามให้นักศึกษาฝึกงานนำไปสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างและรับมอบแบบสอบถามคืน

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (**Descriptive Method**) โดยการบรรยายจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ
- 2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.5 (Statistical Package for Social Sciences) จึงกำหนดแผนข้อมูลดังต่อไปนี้
 1. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
 - 2.เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่ายทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร จำนวนพื้นที่การถือครองที่ดิน จำนวนเงินกู้ที่ได้รับในโครงการวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ การเข้ารับการอบรมตามโครงการและความพึงพอใจในการอบรม
 3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อ โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ก่อนโครงการและหลังโครงการโดย
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง เพศชายและเพศหญิง อายุ วุฒิการศึกษา จำนวนพื้นที่ถือครองที่ดิน จำนวนเงินกู้ที่ได้รับตามโครงการ ความสามารถในการชำระหนี้ การเข้ารับการอบรมในโครงการ

บทที่ 5

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี และมีหนี้คงเหลือในปี 2550 นั้นจากจำนวนข้อมูล 102 ตัวอย่าง ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาดังนี้

- 5.1.ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป
- 5.2.ข้อมูลด้านรายได้
- 5.3.ข้อมูลด้านรายจ่าย
- 5.4.จำนวนการถือครองที่ดิน
- 5.5.ข้อมูลการได้รับสินเชื่อ
- 5.6.วัตถุประสงค์การกู้เงิน
- 5.7.การอบรมจากโครงการ
- 5.8.ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

5.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ตารางที่ 5.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	N=102	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1) เพศ		
ชาย	77	75.5
หญิง	25	24.5
2) อายุ		
20-30	2	2
31-40	17	16.7
41-50	31	30.4
51-ขึ้นไป	52	51.0
3) สถานภาพสมรส		
โสด	2	2
สมรส	98	96.1
หม้าย	2	2
4) ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	83	81.4
มัธยมศึกษา	19	18.6
ปริญญาตรี	0	0.0
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.0

ที่มา: จากการสำรวจ

5.1.1. ข้อมูลทั่วไปของ เกษตรกรเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จาก การศึกษามีผลปรากฏดังนี้

เพศ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนและได้รับเงินกู้จากธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)สาขาเดชอุดมที่มีหนี้คงเหลือในปี 2550 ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.5 เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือร้อยละ 24.5 เป็นเพศหญิง

อายุ เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.)สาขาเดชอุดมที่มีหนี้คงเหลือในปี 2550 ส่วนใหญ่ร้อยละ 51 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 30.4 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี และร้อยละ 16.7 อายุระหว่าง 31-40 ปี ส่วนน้อย (ร้อยละ 2) มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี

สถานะภาพ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.1 มีสถานภาพสมรส ส่วนน้อยโสดและหม้ายเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น

ระดับการศึกษา เกษตรกร ที่เข้าร่วม โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.)สาขาเดชอุดมและมีหนี้คงเหลือในปี 2550 มีเพียง 2 ระดับคือระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และ ส่วนน้อยร้อยละ 18.6 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

สรุปโดยรวมจะเห็นได้ว่าทุนทางสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจะต่ำซึ่งมีลักษณะที่เหมือนกับเกษตรกร โดยทั่วไปที่มีอายุค่อนข้างมาก มีสถานภาพการสมรสค่อนข้างมั่นคงและมีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ

ตาราง 5.2 จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจังหวัดอุบลราชธานี
ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปี พ.ศ.2549

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร(ราย)	จำนวนพื้นที่(ไร่)
กุดข้าวปุ้น	226	4,795
เขมราฐ	1,570	25,403
เขื่องใน	5,970	41,777
โขงเจียม	665	14,206
คอนมุดแดง	448	6,695
เดชอุดม	7,538	148,999
ตระการพืชผล	4,314	93,536
ตาลชุม	127	3,393
ทุ่งศรีอุดม	3,191	76,425
นาจะหลวย	4,299	97,524
นาตาล	271	5,004
นาเขีย	276	4,219
น้ำยืน	244	6,585
บุญเทริก	7,334	14,485
พิบูลมังสาหาร	1,156	23,059
โพธิ์ไทร	2,540	52,020
ม่วงสามสิบ	2,319	24,815
วารินชำราบ	280	3,022
ศรีเมืองใหม่	2,006	41,299
สิรินธร	1,270	26,739
เหล่าเสือโก้ก	634	8,723
รวม	46,678	722,723

ที่มา : สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี

จากตารางแสดงถึงจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนในจังหวัด
อุบลราชธานีจำแนกเป็นรายอำเภอ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปี พ.ศ.2549

5.2 ข้อมูลด้านรายได้

ตารางที่ 5.3 ข้อมูลด้านรายได้ก่อนได้รับเงินกู้	N=102	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนได้รับเงินกู้		
1)รายได้เฉลี่ยต่อปี(ภาคการเกษตร)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3	2.9
10,001-20,000 บาท	4	3.9
20,001-30,000 บาท	17	16.7
30,001-50,000 บาท	37	36.3
50,001-100,000 บาท	27	26.5
100,001 บาท ขึ้นไป	14	13.7
2)รายได้เฉลี่ยต่อปี(นอก-ภาคการเกษตร)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	33	33.4
10,001-20,000 บาท	33	33.4
20,001-30,000 บาท	15	14.7
30,001-50,000 บาท	15	14.7
50,001-100,000 บาท	3	2.9
100,001 บาท ขึ้นไป	1	0.9

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.2 ข้อมูลด้านรายได้ แยกออกเป็น 2 กรณีคือ รายได้ก่อนได้รับเงินกู้จากโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร

5.2.1 รายได้ก่อนได้รับเงินกู้ แบ่งเป็นรายได้ก่อนได้รับเงินกู้ จากภาคการเกษตร และรายได้จากนอกภาคการเกษตร

5.2.1.1.รายได้ก่อนได้รับเงินกู้ภาคการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 36.3 มีรายได้ภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 30,001 – 50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 26.5 มีรายได้ภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท ถัดมาร้อยละ 16.7 มีรายได้ภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท มีเกษตรกรร้อยละ 13.7 มีรายได้ภาคการเกษตรมากกว่า 100,000 บาทและมีเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 3.9 และ 2.9 ที่มีรายได้ น้อยกว่า 20,000 บาท

5.2.1.2. รายได้ก่อนรับเงินกู้นอกภาคการเกษตร เกษตรกรจำนวนร้อยละ 33.3 มีรายได้นอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วงต่ำกว่า 10,000 บาท และอีกร้อยละ 33.3 มีรายได้นอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท เช่นกัน มีเกษตรกรจำนวนร้อยละ 14.7 มีรายได้ 20,001-30,000 บาทและ 30,001-50,000 บาทส่วนน้อยที่มีรายได้ ตั้งแต่ 50,001- 100,000 บาท เพียงร้อยละ 3 และน้อยที่สุดร้อยละ 1 มีรายได้นอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง มากกว่า 100,000 บาท

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์ก่อนที่จะได้รับเงินกู้ตามโครงการส่วนใหญ่จะมีรายได้มาจากภาคการเกษตรซึ่งข้อมูลสอดคล้องกับสภาพข้อมูลของเกษตรกรโดยทั่วไปที่มีรายได้หลักมาจากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรซึ่งมีรอบการผลิตส่วนใหญ่ปีละครั้งเท่านั้นและมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยที่มีการประกอบอาชีพเสริมที่นอกเหนือจากการทำการเกษตร

ตารางที่ 5.4 ข้อมูลด้านรายได้หลังได้รับเงินกู้ตามโครงการ		
	N=102	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
หลังได้รับเงินกู้		
1)รายได้เฉลี่ยต่อปี(ภาคการเกษตร)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3	2.9
10,001-20,000 บาท	2	2.0
20,001-30,000 บาท	4	3.9
30,001-50,000 บาท	28	27.5
50,001-100,000 บาท	46	45.1
100,001 บาท ขึ้นไป	19	18.6
2)รายได้เฉลี่ยต่อปี(นอก-ภาคการเกษตร)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	33	32.4
10,001-20,000 บาท	28	27.5
20,001-30,000 บาท	17	16.7
30,001-50,000 บาท	15	14.7
50,001-100,000 บาท	5	4.9
100,001 บาท ขึ้นไป	4	3.9

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.3 ข้อมูลด้านรายได้ แยกออกเป็น 2 กรณีคือ รายได้หลังได้รับเงินกู้จากโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร

5.2.2. รายได้หลังกู้

5.2.2.1. รายได้หลังกู้ภาคการเกษตร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเขตอุดมและมีหนี่คงเหลือในปี 2550 ส่วนมากจำนวนร้อยละ 45.1 มีรายได้ภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 27.5 มีรายได้ภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 30,001-50,000 บาท มีเกษตรกรร้อยละ 18.6 ที่มีรายได้ภาคเกษตรมากกว่า 100,000 บาทและสัดส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 2 มีรายได้ภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาท มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 2.9 ที่มีรายได้น้อยกว่าปีละ 10,000 บาท

5.2.2.2. รายได้หลังกุนอกภาคการเกษตร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเขตอุดมและมีหนี่คงเหลือในปี 2550 ส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 32.4 มีรายได้นอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วงต่ำกว่า 10,000 บาท อีกร้อยละ 27.5 มีรายได้นอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท รองลงมาร้อยละ 16.7 มีรายได้ภาคนอกการเกษตรอยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท สัดส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 3.9 มีรายได้ภาคนอกการเกษตรอยู่ในช่วง มากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเมื่อได้รับเงินกู้จากโครงการแล้วส่วนใหญ่จะมีรายได้มาจากภาคการเกษตรเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไม่มากเนื่องจากเกษตรกรนำเงินทุนไปลงทุนด้านการเกษตรมีเพียงบางส่วนที่ได้รับผลตอบแทน ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้หลักมาจากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรซึ่งมีรอบการผลิตส่วนใหญ่ปีละครั้งเท่านั้นและมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยที่มีการประกอบอาชีพเสริมที่นอกเหนือจากการทำการเกษตร

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อพยากรณ์

เมื่อนำข้อมูลตัวแปรทุกตัวมาทดสอบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้หลังกู้เงิน(ภาคการเกษตร)หรือไม่โดยการตั้งสมมติฐานทางสถิติดังนี้

$H_0: \rho = 0$ ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่สามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์รายได้หลัง กู้ ภาคการเกษตรได้

$H_1: \rho \neq 0$ ตัวแปรอิสระบางตัวสามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์รายได้หลัง กู้ ภาคการเกษตรได้

ผลการการคำนวณ P (ความน่าจะเป็น) = .000 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05

ดังนั้น ค่า P น้อยกว่าค่า α จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1

สรุปได้ว่าตัวแปรอิสระบางตัวสามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์รายได้หลังกู้(ภาคการเกษตร)ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบตัวแปรที่สามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์รายได้หลังกู้(ภาคการเกษตร)ได้ประกอบด้วย

1. ค่า P รายได้ก่อนกู้ภาคการเกษตร = .000 < α ดังนั้นตัวแปรรายได้ก่อนกู้ภาคการเกษตรสามารถนำมาใช้พยากรณ์รายได้หลังกู้เงินภาคการเกษตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ค่า P ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร = .030 < α ดังนั้นตัวแปรค่าใช้จ่ายภาคการเกษตรสามารถนำมาใช้พยากรณ์รายได้หลังกู้เงินภาคการเกษตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. ค่า P จำนวนถือครองที่ดิน = .043 < α ดังนั้นตัวแปรจำนวนถือครองที่ดินสามารถนำมาใช้พยากรณ์รายได้หลังกู้เงินภาคการเกษตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
4. ค่า P วัตถุประสงค์การกู้เงิน = .047 < α ดังนั้นตัวแปรวัตถุประสงค์การกู้เงินสามารถนำมาใช้พยากรณ์รายได้หลังกู้เงินภาคการเกษตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5.3 ข้อมูลด้านค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 5.5 ข้อมูลด้านรายจ่าย ประเด็น	N=102 จำนวน	ร้อยละ
1) รายจ่ายเฉลี่ยต่อปี (ภาคการเกษตร)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	9	8.8
10,001-20,000 บาท	23	22.5
20,001-30,000 บาท	33	32.4
30,001-50,000 บาท	29	28.4
50,001-100,000 บาท	7	6.9
100,001 บาท ขึ้นไป	1	1
2) รายจ่ายเฉลี่ยต่อปี (นอก-ภาคการเกษตร)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	20	19.6
10,001-20,000 บาท	32	31.4
20,001-30,000 บาท	26	25.5
30,001-50,000 บาท	22	21.6
50,001-100,000 บาท	2	2.0
100,001 บาท ขึ้นไป	0	0.0

ที่มา: จากการสำรวจ

5.3.1 ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดมและมีหนี้คงเหลือในปี 2550 ส่วนมากจำนวนร้อยละ 32.4 มีค่าใช้จ่ายภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท รองลงมาร้อยละ 28.4 มีค่าใช้จ่ายภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 30,001-50,000 บาท สัดส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 1 ที่มีค่าใช้จ่ายภาคการเกษตรอยู่ในช่วง มากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป

5.3.2 ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดมและมีหนี้คงเหลือในปี 2550 จำนวนร้อยละ 31.4 มีค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.5 มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท สัดส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 2 ที่มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท และไม่มีเกษตรกรรายใดเลยที่มีค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรมากกว่า 100,000 บาท

ค่าใช้จ่ายของเกษตรกรในภาคการเกษตรส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนในการผลิต อาทิเช่นค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ค่าปัจจัยการผลิต ส่วนค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรนั้นส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภค และการดำรงชีวิตประจำวันมีเพียงบางรายที่นำไปลงทุนประกอบอาชีพเสริม

5.4. ข้อมูลจำนวนการถือครองที่ดิน

ตารางที่ 5.6 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น พ.ศ. 2546
จังหวัดอุบลราชธานี

ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดินการเกษตร (ไร่)	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2	3,580	1.75
2 - 5	19,307	9.44
6 - 9	23,832	11.66
10 - 19	64,811	31.70
20 - 39	67,467	33.00
40 - 59	18,370	8.98
60 - 139	6,882	3.37
140 ขึ้นไป	222	0.11
รวม	204,470	100

ที่มา : สำมะโนเกษตร พ.ศ. 2546 จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 5.7 ข้อมูลการถือครองที่ดิน	N=102	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ไร่	1	1.0
10-20 ไร่	25	24.5
21-30 ไร่	29	28.4
31-50 ไร่	34	33.3
51 ไร่ ขึ้นไป	13	12.7

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 5.7 จำนวนการถือครองที่ดินของ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเขตอุดมและมีหนี่คงเหลือในปี 2550 มีการถือครองที่ดินมากถึง ร้อยละ 33.3 มีที่ดินอยู่ในช่วงระหว่าง 31-50 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 28.4 มีที่ดินอยู่ในช่วงระหว่าง 21-30 ไร่ ถัดมาร้อยละ 24.5 มีที่ดินอยู่ในช่วงระหว่าง 10-20 ไร่ และน้อยที่สุดร้อยละ 1 มีที่ดินอยู่ในช่วง 1 – 10 ไร่

จะเห็นได้ว่าขนาดการถือครองที่ดินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินมีขนาดใกล้เคียงกับขนาดการถือครองที่ดินของเกษตรกรทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานีคือมีขนาดพื้นที่การถือครองที่ดินส่วนใหญ่ระหว่าง 10-40 ไร่ แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีลักษณะการถือครองที่ดินคล้ายกันกับเกษตรกรทั่วไป

ผลการคำนวณเปรียบเทียบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร(Chi-Square) ด้วยวิธีเปียร์สัน การถือครองที่ดินกับจำนวนเงินกู้ตาม โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

สมมติฐานทางสถิติ

$H_0: \rho = 0$ จำนวนเงินกู้ตามโครงการขึ้นอยู่กับ การถือครองที่ดิน

$H_1: \rho \neq 0$ จำนวนเงินกู้ตามโครงการไม่ขึ้นอยู่กับ การถือครองที่ดิน

ผลการการคำนวณ P (ความน่าจะเป็น) = .335, α (ระดับนัยสำคัญ) = .05

ดังนั้น ค่า P มากกว่าค่า α จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่าจำนวนเงินกู้ที่ได้รับตามโครงการขึ้นอยู่กับจำนวนการถือครองที่ดินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่าโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้สนับสนุนเงินทุนให้แก่เกษตรกรรายขนาดกลางถึงเกษตรกรรายใหญ่ขึ้นไปส่วนเกษตรกรรายเล็กและยากจนจริง ๆ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนมากนัก

5.5.ข้อมูลการได้รับสินเชื่อ

ตารางที่ 5.8 ข้อมูลการได้รับสินเชื่อ	N=102	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1) วัตถุประสงค์ในการกู้		
1.1 ปลูกพืช	26	25.5
1.2 เลี้ยงสัตว์	68	66.7
1.3 นอกภาคการเกษตร	8	7.8
2) จำนวนเงินกู้ที่ได้รับในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	1.0
10,001-20,000 บาท	2	2.0
20,001-30,000 บาท	3	2.9
30,001-50,000 บาท	38	37.3
50,001-100,000 บาท	35	34.3
100,001 บาท ขึ้นไป	23	22.5
3) ความสามารถในการชำระหนี้		
สามารถชำระหนี้ได้	100	98.0
ไม่สามารถชำระหนี้ได้	2	2.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 5.5 ข้อมูลการได้รับสินเชื่อ แยกออกเป็น 3 กรณีคือ วัตถุประสงค์ในการกู้ และจำนวนเงินกู้ในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน รวมถึงความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกร

5.5.1 วัตถุประสงค์ในการกู้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดมและมีหนี้คงเหลือในปี 2550 ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 มีวัตถุประสงค์ในการกู้ด้านเลี้ยงสัตว์ รองลงมาร้อยละ 25.5 มีวัตถุประสงค์ในการกู้ด้านปลูกพืช และน้อยที่สุดร้อยละ 7.8 มีวัตถุประสงค์ด้านนอกภาคการเกษตร

ตารางที่ 5.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การกู้เงินจำนวนเงินกู้ในโครงการ

วัตถุประสงค์การกู้	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านการปลูกพืช	4.35	.689
ด้านการเลี้ยงสัตว์	4.75	1.042
นอกภาคการเกษตร	5.38	.916
รวม	4.70	.983

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางแสดงถึงค่าเฉลี่ยของเงินกู้ตามวัตถุประสงค์ด้านการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันแต่การกระจายของข้อมูลวัตถุประสงค์ด้านการเลี้ยงสัตว์มีการกระจายข้อมูลมากกว่า

เกษตรกรที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อเลี้ยงสัตว์จะเป็นการกู้เงินเพื่อซื้อแม่พันธุ์โคเพื่อนำมาเลี้ยงเพื่อผลิตลูกโคซึ่งจะได้รับผลตอบแทนในการขายลูกโคในระยะเวลาเกินกว่า 2 ปี และมีเกษตรกรบางส่วนที่เลี้ยงโคขุนซึ่งมีระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทนภายใน 1 ปี ส่วนเกษตรกรที่มีวัตถุประสงค์ด้านพืชจะเป็นการใช้เงินกู้ในการปลูกยางพาราตั้งแต่เริ่มปลูกซึ่งจะได้ผลตอบแทนในปีที่ 6 สำหรับเกษตรกรที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกภาคการเกษตรนั้นจะเป็นการค้าขายสินค้าอุปโภค ในหมู่บ้าน

5.5.2 จำนวนเงินกู้ในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 ได้รับเงินกู้ในช่วง 30,001-50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 34.3 ได้รับเงินกู้ในช่วง 50,001-100,000 บาท น้อยที่สุด ร้อยละ 1 อยู่ในช่วง 1-10,000 บาท ส่วนเกษตรกรที่ได้รับเงินกู้มากกว่า 100,000 บาท มีจำนวนร้อยละ 22.5

5.5.3 ความสามารถในการชำระหนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 2 ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ในการกำหนดชำระหนี้ตามสัญญาจะกำหนดให้เกษตรกรส่งชำระเป็นรายปีละ 1 งวด จนกระทั่งชำระเสร็จซึ่งจะใช้เวลาในการชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในไม่เกิน 15 ปี

5.6 การอบรมจากโครงการ

ตารางที่ 5.10 ข้อมูลการอบรมจากโครงการ	N=102	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการอบรม	61	59.8
อบรม 1 ครั้ง	19	18.6
อบรม 2 ครั้ง	13	12.7
อบรม 3 ครั้ง	2	2.0
อบรมมากกว่า 3 ครั้ง	7	6.9

ที่มา: จากการสำรวจ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดมและมีหนี้คงเหลือในปี 2550 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.8 ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนที่เหลือร้อยละ 40.2 ได้รับการอบรม เกษตรกรที่ได้รับการอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ 18.6 ได้รับการอบรม 1 ครั้ง ร้อยละ 12.7 ได้รับการอบรม 2 ครั้ง ส่วนน้อยที่สุดร้อยละได้รับการอบรม 3 ครั้ง และได้รับการอบรมมากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 6.9

ในการอบรมมีหัวข้อการอบรมคือ การส่งเสริมการเลี้ยงโค การปลูกยางพารา การประกอบอาชีพเสริมและการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรที่ได้รับการอบรม 1 ครั้งจะเป็นเรื่องการเลี้ยงโคหรือการปลูกยางพารา ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมมากกว่า 1 ครั้งจะได้รับการอบรมด้านอาชีพเสริมและการลดต้นทุนการผลิต

5.7 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดมและมีหนี้คงเหลือในปี 2550 มีปัญหาอุปสรรคในโครงการดังนี้เป็นปัญหาอุปสรรคที่ได้จากคำถามปลายเปิดไม่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคในทุกขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการตั้งแต่การขอเข้ารับสิทธิการทำกินในการปฏิรูปที่ดินของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรมจังหวัดอุบลราชธานี การขึ้นทะเบียนเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การขอรับสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งพอจะสรุปปัญหาอุปสรรคได้ดังนี้

1) ปัญหาการได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรที่มีที่ดินที่จะเข้าร่วมโครงการน้อย เมื่อธนาคารมีการประเมินราคาที่ดินตามวิธีปฏิบัติของธนาคารและตามราคาที่ดินกลางของสาขา ทำให้การกู้เงินโดยใช้หลักประกันจำนองที่ดินในโครงการกู้ได้น้อยกว่าความต้องการของเกษตรกร

2) ปัญหาการไม่ได้รับการอบรมอาชีพจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การจัดอบรมให้ความรู้ทั้งด้านการผลิตและการจัดการจากส่วนราชการที่สนับสนุนโครงการ อาทิเช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ หรือสำนักงานปศุสัตว์ที่ดินและจากธนาคารนั้น ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ควรจะมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นเพื่อเป็นการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาความยากจนเช่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้ามาต่อยอดให้ความรู้

3) ปัญหาการได้รับความไม่สะดวกในการขอกู้เงินกับธนาคารทั้งในส่วนการให้บริการที่พนักงานมีน้อยและขั้นตอนการขอกู้ใช้เวลานานสถาบันการเงินควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่ออำนวยความสะดวก และลดขั้นตอนการติดต่อให้สั้นลง

4) ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่มีราคาสูงขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ทำให้เกษตรกรต้องเกิดปัญหาเรื่องเงินทุนที่จะนำมาทำการผลิต ซึ่งเป็นข้อปัญหาที่เกษตรกรไม่สามารถหาทางในการแก้ไขได้เองต้องให้รัฐบาลช่วยเหลือทั้งในรูปการช่วยควบคุมต้นทุนการผลิตไม่ให้สูงเกินไปหรือการอุดหนุนด้านปัจจัยการผลิต

5) ปัญหาด้านการตลาดทำให้การขายสินค้าเกษตรไม่ได้ราคา ไม่มีอำนาจต่อรอง เกษตรกรผลิตสินค้าแล้วถูกพ่อค้าคนกลางกดราคารัฐบาลต้องเข้าช่วยเหลือในเรื่องการตลาดและควรมีการประกันราคาขั้นต่ำ เพื่อให้เกษตรกรได้มีรายได้ที่เป็นธรรม

6) ปัญหาด้านการขอรับสิทธิเข้าทำกินในที่ดินและการออกเอกสารแสดงสิทธิ์ (ส.ป.ก.401) ยังมีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลมีความล่าช้า ต้องใช้เวลาในการดำเนินการเป็นเวลานาน ทำให้เกษตรกรไม่สามารถเข้าขอรับสิทธิได้ทันตามความต้องการและการโอนมรดกของ ส.ป.ก.ใช้เวลานานทำให้เกษตรกรเสียโอกาสในการยื่นขอเข้าร่วมโครงการ

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี และมีหนึ่งกิ่งเหลือใน ณ 31 มีนาคม 2551 (ปีบัญชี2550) นั้นสามารถสรุปผลการศึกษาและมีข้อเสนอแนะในการศึกษาดังนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนทั้งรายได้ภาคการเกษตรและรายได้นอกภาคการเกษตร 2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี และมีหนึ่งกิ่งเหลือใน ปีบัญชี2550 โดยเกษตรกรที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขต ปฎิรูปที่ดิน(ส.ป.ก.4-01) ได้มีการขึ้นทะเบียนเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนกับสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดอุบลราชธานี และที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) สาขาเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ยังคงมีหนึ่งเงินกู้คงเหลืออยู่กับธนาคาร ณ 31 มีนาคม พ.ศ.2551 (ปีบัญชี 2550) จำนวนทั้งสิ้น 1,020 คน และได้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง แบบสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) จำนวน 102 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม มาตรวจสอบความถูกต้องและจัดหมวดหมู่ลงรหัส เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.5 ให้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าผลรวม การศึกษามีดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ได้รับเงินกู้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 75.5 และ ร้อยละ 24.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นจำนวนถึงร้อยละ 51.0 แสดงว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอายุค่อนข้างมาก ทางด้านสถานภาพ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 96.1 มีสถานภาพสมรส มีส่วนน้อยมากที่เป็นโสดและหม้ายเพียงแค่ร้อยละ 2 เท่านั้น ส่วนระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 81.4 และระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระบบชั้นเรียนค่อนข้างต่ำ

2. ผลการศึกษาด้านการได้รับเงินทุนกับการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาคการเกษตร และ
นอกภาค การเกษตร

2.1 รายได้ภาคการเกษตร

ตาราง 5.11 ข้อมูลเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงรายได้หลังรับเงินกู้ภาคการเกษตร

จำนวนเงินกู้ที่ได้รับในโครงการ แปลงสินทรัพย์เป็นทุน	จำนวนราย ทั้งหมด	ร้อยละของ ตัวอย่าง ทั้งหมด	การเปลี่ยนแปลงรายได้ภาคการเกษตร หลังจากได้รับเงินกู้					
			มีรายได้ เพิ่มขึ้น		มีรายได้ คงที่		มีรายได้ ลดลง	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%
1 1-10,000 บาท	1	1.0	1	0.98	-	-	-	-
2 10,001-20,000 บาท	2	2.0	2	1.96	-	-	-	-
3 20,001-30,000 บาท	3	2.9	2	1.96	1	0.98	-	-
4 30,001-50,000 บาท	38	37.3	21	20.58	14	13.72	3	2.94
5 50,001-100,000 บาท	35	34.3	14	13.72	19	18.62	2	1.96
6 100,001 บาท ขึ้นไป	23	22.5	8	7.84	15	14.70	-	-
ยอดรวม	102	100	48	47.06	49	48.03	5	4.90

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางรายได้ภาคการเกษตร สรุปในภาพรวมรายได้ภาคการเกษตรหลังจากเกษตรกร
ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับเงินกู้เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพพบว่าเมื่อเกษตรกรได้รับเงินทุนจาก
โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนแล้วเกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 47.06 มีรายได้
ภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ 48.04 และมีเกษตรกรส่วนน้อยเพียงร้อยละ 4.90 เท่านั้นที่มีรายได้
ภาคการเกษตรลดลง

2.2 รายได้นอกภาคการเกษตร

ตาราง 5.12 ข้อมูลเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงรายได้หลังรับเงินกู้นอกภาคการเกษตร

จำนวนเงินกู้ที่ได้รับในโครงการ แปลงสินทรัพย์เป็นทุน	จำนวนราย ทั้งหมด	ร้อยละของ ตัวอย่าง ทั้งหมด	การเปลี่ยนแปลงรายได้นอกภาคการเกษตร หลังจากได้รับเงินกู้					
			มีรายได้ เพิ่มขึ้น		มีรายได้ คงที่		มีรายได้ ลดลง	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%
1 1-10,000 บาท	1	1.0	-	-	1	0.98	-	-
2 10,001-20,000 บาท	2	2.0	-	-	2	1.96	-	-
3 20,001-30,000 บาท	3	2.9	-	-	3	2.94	-	-
4 30,001-50,000 บาท	38	37.3	9	8.82	26	25.49	3	2.94
5 50,001-100,000 บาท	35	34.3	4	3.92	29	28.43	2	1.96
6 100,001 บาท ขึ้นไป	23	22.5	10	9.80	13	12.74	-	-
ยอดรวม	102	100	23	22.55	74	72.55	5	4.90

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง รายได้นอกภาคการเกษตร สรุปในภาพรวมรายได้นอกภาคการเกษตรหลังจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับเงินกู้เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพพบว่าเกษตรกรมีรายได้นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 22.55 เกษตรกร มีรายได้นอกภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลงเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละร้อยละ 72.55 และมีเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 4.90 มีรายได้นอกภาคการเกษตรลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้จากภาคการเกษตรเป็นหลัก

3. ผลการศึกษาด้านการได้รับการอบรม (ด้านทุนมนุษย์)

3.1 ภาคการเกษตร

ตารางที่ 5.13 ข้อมูลรายได้ภาคการเกษตรหลังจากได้รับเงินกู้และการอบรม

การอบรม	จำนวนราย ทั้งหมด	ร้อยละของ ตัวอย่าง ทั้งหมด	การเปลี่ยนแปลงรายได้ภาคการเกษตร หลังจากได้รับเงินกู้					
			มีรายได้ เพิ่มขึ้น		มีรายได้ คงที่		มีรายได้ลดลง	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%
1 ไม่ได้เข้ารับการอบรม	62	60.78	35	34.31	25	24.50	2	1.96
2 ได้เข้ารับการอบรม	40	39.22	13	12.74	24	23.52	3	2.94
ยอดรวม	102	100	48	47.05	49	48.03	5	4.90

ที่มา: จากการสำรวจ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ไม่ได้ผ่านการอบรมตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจำนวน 62 รายหลังจากได้รับเงินกู้ตามโครงการแล้วมีรายได้ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 35 รายคิดเป็นร้อยละ 34.31 มีรายได้ภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลง 25 รายคิดร้อยละ 24.50 และมีรายได้ภาคการเกษตรลดลงจำนวน 2 รายคิดเป็นร้อยละ 1.96

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ได้เข้ารับการอบรมจำนวน 40 รายหลังจากได้รับเงินกู้ตามโครงการแล้วมีรายได้ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 13 รายคิดเป็นร้อยละ 12.74 มีรายได้ภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลง 24 รายคิดร้อยละ 23.52 และมีรายได้ภาคการเกษตรลดลงจำนวน 3 รายคิดเป็นร้อยละ 2.94

3.2 นอกภาคการเกษตร

ตารางที่ 5.14 ข้อมูลรายได้นอกภาคการเกษตรหลังจากได้รับเงินกู้และการอบรม

การอบรม	จำนวนราย ทั้งหมด	ร้อยละของ ตัวอย่าง ทั้งหมด	การเปลี่ยนแปลงรายได้นอกภาคการเกษตร หลังจากได้รับเงินกู้					
			มีรายได้ เพิ่มขึ้น		มีรายได้ คงที่		มีรายได้ลดลง	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%
1 ไม่ได้เข้ารับการอบรม	62	60.78	9	8.82	49	48.03	4	3.92
2 ได้เข้ารับการอบรม	40	39.22	14	13.72	25	24.50	1	0.98
ยอดรวม	102	100	23	22.54	74	72.54	5	4.90

ที่มา: จากการสำรวจ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ไม่ได้ผ่านการอบรมตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจำนวน 62 รายหลังจากได้รับเงินกู้ตามโครงการแล้วมีรายได้นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 9 รายคิดเป็นร้อยละ 8.82 มีรายได้นอกภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลง 49 รายคิดเป็นร้อยละ 48.03 และมีรายได้นอกภาคการเกษตรลดลงจำนวน 4 รายคิดเป็นร้อยละ 3.92

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนที่ได้เข้ารับการอบรมจำนวน 40 รายหลังจากได้รับเงินกู้ตามโครงการแล้วมีรายได้นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 14 รายคิดเป็นร้อยละ 13.72 มีรายได้นอกภาคการเกษตรไม่เปลี่ยนแปลง 24 รายคิดเป็นร้อยละ 24.50 และมีรายได้นอกภาคการเกษตรลดลงจำนวน 1 รายคิดเป็นร้อยละ 0.98

จากการศึกษาพบว่า การได้รับการอบรมหรือไม่ได้รับการอบรมจากโครงการไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรเนื่องจากการอบรมที่ได้รับเป็นเรื่องที่เกษตรกรมีความรู้เดิมอยู่แล้ว หรือการอบรมไม่ตรงตามสิ่งที่เกษตรกรคาดหวัง เกษตรกรจึงไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต

6.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของรายได้เกษตรกรตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน กรณีศึกษาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การศึกษาด้านการได้รับเงินทุนกับการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร และการศึกษาด้านการได้รับการอบรม (ด้านทุนมนุษย์) พบว่ามีสิ่งที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

6.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุเฉลี่ยค่อนข้างสูงคือเกินกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป เป็นที่มีวัยประสบการณ์ในชีวิตมากผ่านสภาพปัญหาในชีวิตต่างๆมาอย่างโชกโชน แต่ก็ประสบปัญหาด้านความแข็งแรงของร่างกายมีกำลังกายลดลง ส่วนการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนน้อยที่จบระดับมัธยมศึกษา แสดงว่าเกษตรกรมีความรู้ในชั้นเรียนน้อย เนื่องจากในอดีตสถานศึกษาในชนบทส่วนใหญ่มีเพียงระดับประถมศึกษาเท่านั้น และต้องออกมาช่วยครอบครัวประกอบอาชีพการเกษตร เช่น ทำนา ทำไร่ ในการกู้เงินในโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเลี้ยงสัตว์(โคแม่พันธุ์และโคขุน)เป็นส่วนมากเนื่องจากเป็นอาชีพเสริมที่ไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีในการผลิตมาก อีกทั้งมีแรงงานในครัวเรือนในการดำเนินการ ส่วนวัตถุประสงค์ด้านพืช(ยางพารา) เกษตรกรก็ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสวนยางอยู่แล้ว ประกอบกับอาชีพเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพที่เกษตรกรเองมีประสบการณ์ในการเลี้ยงสัตว์ตามชีวิตประจำวันอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นที่จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถที่สูงหรือต้องมีความรู้เฉพาะ

อีกประการหนึ่งเกิดจากเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่มีอายุมากทำให้แนวโน้มการลงทุนต่าง ๆ ลดลง ประกอบกับส่วนราชการต่าง ๆ มีการรณรงค์การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกษตรกรระมัดระวังในการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น จึงเลือกที่จะลงทุนในสิ่งที่ตนเองถนัดและทำอยู่แล้ว ไม่พยายามที่จะลงทุนในโครงการที่จะต้องใช้ความรู้ใหม่

6.2.2. การศึกษาด้านการได้รับเงินทุนกับการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร

รายได้ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารเป็นทุนในการลงทุน ยังคงมีหนึ่งเหลือ ณ 31 มีนาคม 2551 (ปีบัญชี 2550) พบว่า

เกษตรกรที่ได้รับเงินกู้ทุกวงเงินก็มีการเปลี่ยนแปลงรายได้ที่ไม่มากนัก เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากการศึกษาใช้ระยะเวลาในการศึกษาสั้นยังไม่ปรากฏการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่นำเงินไปลงทุนอย่างชัดเจน ประกอบกับเกษตรกรทำการลงทุนในการปลูกยางพารา หรือ เลี้ยงโคแม่พันธุ์ซึ่งจะได้รับผลผลิตในระยะเวลามากกว่า 1 ปี ซึ่งจะได้รับผลผลิตในอีก 2-5 ปีอีกทั้งการผลิตสินค้าเกษตรต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต และการผลิตส่วนใหญ่จะมีรายได้เพียงปีละครั้งเดียว ส่วนการเปลี่ยนแปลงรายได้นอกภาคการเกษตรมีสัดส่วนร้อยละที่น้อยกว่าเนื่องจากมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยที่มีการประกอบอาชีพเสริมที่เป็นอาชีพนอกภาคการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่ายังไม่สอดคล้องกับทฤษฎีการสะสมทุน(Capital Accumulation)ที่ว่า การลงทุนจะทำให้เกิดการผลิตรายได้สูงขึ้นและรายได้สูงขึ้น รวมถึงทฤษฎีแรงผลักดันสำหรับการพัฒนา(Big Push) ของ Rosenstein – Roden ซึ่งการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องใช้ทุนในตอนแรก เพื่อผลักดันให้เข้าสู่กระบวนการพัฒนาการลงทุนหลายด้านจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นในที่สุด และตามวัฏจักรแห่งความยากจน หากสามารถขจัดวงจรวัฏจักรในส่วนของการลงทุนน้อยออกไปจากวงจร ทำได้โดยการเพิ่มการลงทุนให้มากขึ้น จะทำให้การขาดแคลนทุน ความล่าช้า การด้อยพัฒนา ลดลง ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น รายได้ที่แท้จริงก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย

แต่ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน นายเฮอ์นันโด เดอ โซโต (Hernando De Soto) ที่ว่าการดิ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกกฎหมาย (Extralegal Property) มาเป็นทรัพย์สินที่ถูกต้องตามกฎหมายสามารถแปลงเป็นทุนได้ทำให้เกิดผลประโยชน์จากการใช้ทุนเพิ่มขึ้นซึ่งจะทำให้เกษตรกรที่ยังไม่มีแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น เนื่องจากเกษตรกรที่ได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินไม่สามารถใช้ เอกสารสิทธิประเภท ส.ป.ก. 4-01 เป็นหลักประกันเงินกู้จากแหล่งทุนอื่น ๆ ได้ และยังเป็น การเสริมสภาพคล่องของเกษตรกรในด้านเงินทุนอีกส่วนหนึ่ง แต่เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการกู้เงินตามโครงการเพื่อเลี้ยงสัตว์(โคแม่พันธุ์และโคขุน)ต้องใช้ระยะเวลามากกว่า 2 ปีขึ้นไปถึงจะขายลูกโคได้และวัตถุประสงค์ด้านพืช(ยางพารา)ซึ่งมีการให้ผลตอบแทนหลังการลงทุนมากกว่า 5 ปี จึงทำให้รายได้ที่ได้จากการศึกษาจะมีรายได้ยังไม่เกิดผลเต็มที่ตามโครงการ ในขณะที่มีเกษตรกรในโครงการที่มีผลการศึกษาว่ารายได้ลดลง ก็อาจเกิดจากการที่ราคาผลผลิตตกต่ำในช่วงที่ผ่านมาทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อรายได้ เนื่องราคาของการซื้อขายโคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีราคาที่ลดลงจากข้อมูลของกรมการค้าภายใน(กรมการค้าภายใน 2549)และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานีพบว่าราคาโคลดลงประมาณร้อยละ 20 จากปี 2549 (จากราคาโคมีชีวิตกิโลกรัมละ 50 บาท ในปี 2549 ลดลงเหลือ

กิโลกรัมละ 40 บาทในปี 2550) โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้าน
 ครอบครัวยุคใหม่ซึ่งครบกำหนด และเป็นเวลาที่จะต้องขายโคในโครงการ ทำให้มีอุปทานมากอุปสงค์จึง
 ส่งผลทำให้รายได้เกษตรกรกรในโครงการไม่เพิ่มขึ้น บางส่วนยังคงเลี้ยงโคเพื่อรอราคาตลาดจะสูงขึ้น
 ด้วย

6.2.3 การศึกษาด้านการได้รับการอบรมกับการเปลี่ยนแปลงรายได้ภาคการเกษตร และนอกภาค การเกษตร

รายได้ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับเงินกู้
 จากธนาคารเป็นทุนในการลงทุน ยังคงมีหนี้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2551(ปีบัญชี 2550) พบว่า
 เกษตรกรที่ได้รับการอบรมจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพียงร้อยละ 40 มีส่วนมากถึงร้อยละ 60 ที่ไม่ได้
 รับการอบรมจากโครงการ จากข้อมูลการศึกษาเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและไม่ได้รับการอบรม
 พบว่าไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ ของเกษตรกรแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพการเลี้ยงสัตว์เป็น
 อาชีพที่เกษตรกรมีความรู้เดิมอยู่แล้ว และการอบรมก็มีระยะเวลาในการอบรมน้อยมากอีกทั้งเรื่องที่ใช้
 อบรมอาจจะไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร จากแนวคิดของ ชูลท์ (T.W. Schultz) ที่กล่าวว่า
 ทักษะและความรู้ที่มีอยู่ในตัวมนุษย์จัดว่าเป็นทุนรูปหนึ่งและมีความสำคัญต่อกระบวนการในการ
 พัฒนาเช่นเดียวกับทุนในรูปอื่น และพอล แซมมวลสัน (Paul A. Samuelson) ความเห็นว่า สำหรับ
 ประเทศกำลังพัฒนาเนื่องจากคนที่มีการศึกษาย่อมสามารถทำงานให้เกิดผลผลิตได้มากกว่าคนที่ไม่มี
 การศึกษา ดังนั้นควรจัดงบประมาณให้แก่การศึกษาและโครงการต่างๆ ที่มุ่งหมายลดความไม่รู้หนังสือ
 ทุกอย่างให้มากขึ้น การจัดการศึกษาก็ไม่ควรมุ่งเพียงเพื่อให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่จะต้องอบรมใน
 ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมให้แก่พลเมืองด้วย ดังนั้นการอบรมต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามความ
 ประสงค์ของเกษตรกรและมีระยะเวลาที่ยาวนานพอที่จะให้ผู้รับการอบรมมีการปรับเปลี่ยนแนวทางใน
 การผลิตปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีในการผลิตและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วย การอบรมและการให้ความรู้
 นั้นจึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

6.3 ข้อเสนอแนะ

1. โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนนำสินทรัพย์โดยเฉพาะ
 ที่ดิน หรือสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมาใช้เป็นหลักค้ำประกันการขอ
 สินเชื่อกับสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาอาชีพหรือสร้างงานนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจใน
 หลักการ และวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องของโครงการดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีขบวนการให้ความรู้ควบคู่

กับการให้สินเชื่อให้มากขึ้นและมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกษตรกรนำเงินกู้ที่ได้รับไปลงทุนในการประกอบอาชีพซึ่งจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นซึ่งจะทำให้ปัญหาความยากจนลดน้อยลงอีกทั้งเป็นการป้องกันปัญหาการเกิดภาระหนี้สินกับผู้เข้าร่วมโครงการฯ โดยเฉพาะเกษตรกร ซึ่งจะเป็นภาระต่อไปในอนาคต

2. การส่งเสริมโครงการต่างๆ ที่รัฐนำมาดำเนินการเพื่อช่วยเหลือประชาชนหรือเกษตรกรควรมีความสอดคล้องกัน หรือมีส่วนช่วยสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ต้องมีการวางแผนตั้งแต่การผลิต ศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและศึกษาด้านการตลาดอย่างครบวงจร เพื่อป้องกันปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำหรือการขายไม่ได้ราคาในอนาคต

3. การสร้างกลไกในการเข้าถึงปัจจัยทุนนั้น ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นดังนั้น การแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรนอกจากการให้ทุนแล้วต้องมีปัจจัยอื่นอีกหลายประการที่จะต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะเรื่องความรู้และการปรับเปลี่ยนวิธีการเปลี่ยนแปลงการผลิต ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

4. การดำเนินนโยบายของรัฐต้องคำนึงถึงปัญหาของส่วนงานที่เกี่ยวข้องเช่น ปัญหาผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ของสถาบันการเงินที่มีไม่เพียงพอทำให้โครงการเกิดความล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการของเกษตรกร ปัญหาการสนับสนุนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และปัญหาที่เกิดจากตัวเกษตรกรเองเป็นต้นว่าเกษตรกรอายุมาก ไม่ต้องการมีภาระเรื่องหนี้สินที่เพิ่มขึ้น

5. รัฐต้องมีแนวทางที่ชัดเจนในการสนับสนุนสถาบันการเงินที่เข้ามาให้สินเชื่อในโครงการ เนื่องจากสถาบันการเงินต้องเพิ่มความเสี่ยงมากขึ้นและต้องหาเงินทุนเพื่อมาสนับสนุนโครงการจำนวนมาก ถ้าหากโครงการไม่ประสบความสำเร็จอาจจะทำให้สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องเกิดปัญหาสภาพคล่องได้

6.4 ขีดจำกัดในการศึกษา ในการศึกษาค้างนี้มีขีดจำกัดที่สำคัญดังนี้

1. ระยะเวลาในการศึกษาสั้นเกินไป ทำให้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนยังไม่ชัดเจน เนื่องจากเกษตรกรกู้เงินตามโครงการเพื่อลงทุนในการผลิตที่จะให้ผลผลิตในระยะเวลา 2 – 5 ปี เป็นส่วนใหญ่

2. การศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะเงินทุนที่เกษตรกรกู้จาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาว่าเกษตรกรได้มีการกู้เงินจากแหล่งทุนอื่น ๆ เพื่อนำมาลงทุนด้วยหรือไม่ รายได้ที่เปลี่ยนแปลงของเกษตรกรจึงอาจจะมาจากการใช้เงินทุนอื่นนอกจากโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

บรรณานุกรม

- สำนักงานบริหารการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์เป็นทุน(องค์การมหาชน) นโยบายและกรอบทิศทางการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ปี 2547-2551
- รศ.ดร.อรพรรณ ณ บางช้าง โครงการจัดทำรายงานความเหมาะสมสินทรัพย์เพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ภายใต้โครงการจัดทำบัญชีมูลแห่งชาติเพื่อการศึกษาความมั่งคั่งของชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2548
- พิสุจน์ วงษ์จำเริญ “การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอเมืองร้อยเอ็ด สาขาร้อยเอ็ด ปี2548” รายงานการศึกษาอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กาญจนา ศรีพุทธเกียรติ ผลกระทบของการมีโฉนดที่ดินต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย:กรณีศึกษาของ 70 จังหวัด(พ.ศ.2534-2541) วารสารเศรษฐศาสตร์เกษตร ปีที่ 22 ฉบับที่2 (ธันวาคม 2546:25)
- อิสราภรณ์ ชัยकुณา การพัฒนากะเทศแบบยั่งยืน วารสารเศรษฐศาสตร์เกษตร ปีที่ 52 ฉบับที่ 597 (สิงหาคม2549:5)
- สมพร ปานยินดี ปี2548 “การแปลงสินทรัพย์เป็นทุนกับการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย” ภาควิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยสยาม
- ศักดิ์ศิริ ฐปวงศ์ “ความคิดเห็นต่อการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดสระบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) ภาควิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มัลลี รัชรานนท์ “ผลของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอนองสี จังหวัดปทุมธานี
- สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (2546) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน
- ราชกิจจานุเบกษา (2535)เล่ม 109 ตอนที่ 97 ระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดอุบลราชธานี (2550) จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนแปลงสินทรัพย์เป็นทุนตั้งแต่เริ่มโครงการถึงปี 2549
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (2547)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สรุปข้อมูลสถิติจังหวัดอุบลราชธานี สืบค้นจาก <http://ubon.nso.go.th>

(18 กรกฎาคม 2551)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ แนวทางการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน สืบค้นจาก <http://cpd.go.th>

(4 กุมภาพันธ์ 2551)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ข้อมูลความยากจนปี 2549

สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th> (23 พฤษภาคม 2551)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สาโรช อังสุมาลินและคณะได้ศึกษาเรื่องความต้องการ

สินเชื่อของครัวเรือนชนบท(กรกฎาคม 2546) สืบค้นจาก <http://elibrary.trf.or.th>

(23 พฤษภาคม 2551)

กรมการค้าภายใน ข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชน สินค้าเกษตร สืบค้นจาก www.dit.go.th

(23 พฤษภาคม 2551)

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

สำหรับเจ้าหน้าที่

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 20 – 30
- 31 – 40
- 41 – 50
- 51- ขึ้นไป
3. สถานภาพ โสด สมรส หย่า หม้าย
4. วุฒิการศึกษา ประถมศึกษา ปริญญาตรี
- มัธยมศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี
- ก่อนกู้**
5. รายได้เฉลี่ยต่อปี (ภาคการเกษตร)
- ต่ำกว่า 10,000 30,001 - 50,000
- 10,001-20,000 50,001 - 100,000
- 20,001-30,000 มากกว่า 100,000
6. รายได้เฉลี่ยต่อปี (นอกภาคการเกษตร)
- ต่ำกว่า 10,000 30,001 - 50,000
- 10,001-20,000 50,001 - 100,000
- 20,001-30,000 มากกว่า 100,000
- หลังกู้**
7. รายได้เฉลี่ยต่อปี (ภาคเกษตร)
- ต่ำกว่า 10,000 30,001 - 50,000
- 10,001-20,000 50,001 - 100,000
- 20,001-30,000 มากกว่า 100,000

8. รายได้เฉลี่ยต่อปี (นอกภาคเกษตร)

☐ ต่ำกว่า 10,000	☐ 30,001 - 50,000	☐
☐ 10,001-20,000	☐ 50,001- 100,000	
☐ 20,001-30,000	☐ มากกว่า 100,000	

9. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี (ภาคเกษตร)

☐ ต่ำกว่า 10,000	☐ 30,001-50,000	☐
☐ 10,001-20,000	☐ 50,001-100,000	
☐ 20,001-30,000	☐ มากกว่า 100,000	

10. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี (นอกภาคเกษตร)

☐ ต่ำกว่า 10,000	☐ 30,001-50,000	☐
☐ 10,001-20,000	☐ 50,001 -100,000	
☐ 20, 001-30,000	☐ มากกว่า 100,000	

11. จำนวนการถือครองที่ดิน

☐ 1 - 10 ไร่	☐ 31-50 ไร่	☐
☐ 10-20 ไร่	☐ 51 ไร่ขึ้นไป	
☐ 21-30 ไร่		

12. จำนวนเงินกู้ที่ได้รับในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

☐ ต่ำกว่า 10,000	☐ 30,001 - 50,000	☐
☐ 10,001-20,000	☐ 50,001- 100,000	
☐ 20,001-30,000	☐ 100,001- ขึ้นไป	

13. วัตถุประสงค์ในการกู้

☐ พืช	☐
☐ สัตว์	
☐ นอกการเกษตร	

14. ความสามารถในการชำระหนี้

☐ ได้	☐
☐ ไม่ได้	

15. การเข้ารับการอบรมจากโครงการ

- ไม่ได้อบรม
- ได้เข้ารับการอบรม

16. จำนวนครั้งในการเข้าอบรม

- 1 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้ง
- 2 ครั้ง
- 3 ครั้ง

17. เรื่องที่ได้รับการอบรม

หัวข้อที่ได้รับการอบรม	ระดับความพึงพอใจ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. การปลูกพืช ระบุ.....				
2. การเลี้ยงสัตว์ ระบุ.....				
3. การจัดการฟาร์ม ระบุ.....				
4. อาชีพเสริม ระบุ.....				
5. ลดต้นทุนการผลิต				

18. ปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมโครงการ

.....

.....

.....

.....

19. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane

จำนวนประชากร (N)	จำนวนตัวอย่าง(N)ที่ระดับความคลาดเคลื่อน(e)					
	±1%	±2%	±3%	±4%	±5%	±10%
500	*	*	*	*	222	83
1,000	*	*	*	385	286	91
1,500	*	*	638	441	316	94
2,000	*	*	714	476	333	95
2,500	*	1,250	769	500	345	96
3,000	*	1,364	811	517	353	97
3,500	*	1,458	843	530	359	97
4,000	*	1,538	870	541	364	98
4,500	*	1,607	891	549	367	98
5,000	*	1,667	909	556	370	98
6,000	*	1,765	938	566	375	98
7,000	*	1,842	959	574	378	99
8,000	*	1,905	976	580	381	99
9,000	*	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,091	2,439	1,099	621	398	100
∞	10,000	2,500	1,111	625	400	100

* ไม่สามารถคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น่าเชื่อถือได้

ภาคผนวก ก

ผลการคำนวณเปรียบเทียบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Chi-Square) ด้วยวิธีเปียร์สัน การถือครองที่ดินกับจำนวนเงินกู้ตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
จำนวนถือครองที่ดิน * จำนวนเงินกู้ในโครงการ	102	100.0%	0	.0%	102	100.0%

จำนวนถือครองที่ดิน * จำนวนเงินกู้ในโครงการ Cross tabulation

Count		จำนวนเงินกู้ในโครงการ						Total
		ต่ำกว่า 10000	10001-20000	20001-30000	30001-50000	50001-100,000	มากกว่า100,000	
จำนวนถือ ครองที่ดิน	1-10 ไร่	0	0	0	1	0	0	1
	11-20 ไร่	0	1	1	13	6	4	21
	21-30 ไร่	1	0	1	12	12	3	29
	31-50 ไร่	0	1	1	9	9	14	34
	มากกว่า50 ไร่	0	0	0	3	8	2	13
Total		1	2	3	38	35	23	102

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22.103(a)	20	.335
Likelihood Ratio	22.615	20	.308
Linear-by-Linear Association	5.729	1	.017
N of Valid Cases	102		

a. 21 cells (70.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .01.

ภาคผนวก ง

ตารางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อพยากรณ์

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
รายได้หลังกู้(ภาคการเกษตร)	4.66	1.076	102
เพศ	1.25	.432	102
อายุ	3.30	.818	102
สถานภาพ	2.02	.314	102
วุฒิการศึกษา	1.19	.391	102
รายได้ก่อนกู้(ภาคการเกษตร)	4.21	1.172	102
รายได้ก่อนกู้(นอกภาคการเกษตร)	2.24	1.204	102
รายได้หลังกู้(นอกภาคการเกษตร)	2.44	1.404	102
ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร	3.05	1.111	102
ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร	2.55	1.096	102
จำนวนถือครองที่ดิน	3.32	1.016	102
จำนวนเงินกู้ในโครงการ	4.70	.983	102
วัตถุประสงค์การกู้	1.82	.552	102
ความสามารถในการชำระหนี้	1.02	.139	102
การเข้ารับการอบรม	1.39	.491	102
จำนวนครั้งที่อบรม	.77	1.177	102
ความพอใจในการอบรม	1.20	1.548	102

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	54.933	16	3.433	4.703	.000(a)
	Residual	62.057	85	.730		
	Total	116.990	101			

a Predictors: (Constant), ความพอใจในการอบรม, จำนวนถือครองที่ดิน, ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร, สถานภาพ, ความสามารถในการชำระหนี้, เพศ, รายได้ก่อนกู้(ภาคการเกษตร), วุฒิการศึกษา, วัตถุประสงค์การกู้, ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร, จำนวนเงินกู้ในโครงการ, รายได้ก่อนกู้(นอกภาคการเกษตร), อายุ, จำนวนครั้งที่อบรม, รายได้หลังกู้(นอกภาคการเกษตร), การเข้ารับการอบรม

b Dependent Variable: รายได้หลังกู้(ภาคการเกษตร)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	พันจ่าโทเสถียร สายกันดก
วัน เดือน ปี	18 มีนาคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ปี 2536
สถานที่ทำงาน	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.)สาขาเดชอุดม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา